

GORENJSKI GLAS®

Leto LVII - ISSN 0352-6666 - št. 63 - CENA 200 SIT (16 HRK)

Kranj, torek, 10. avgusta 2004

Srečno na olimpijskih igrah v Atenah!

Občinska proslava v znamenju nagrajencev in olimpijcev. Obisk župana iz čeških Ivančic.

Radovljiški župan Janko S. Stušek je zaželel športne sreče šestim radovljiškim olimpijcem: Anji Klinar, Alenki Kežar, Sari Isakovič in Lavri Babič, na sliki manjkata Luka Špik in Iztok Čop. Foto: Gorazd Kavčič

Radovljica - Minuli četrtek je bila na radovljiškem letnem kopalšču osrednja proslava ob občinskem prazniku, 5. avgustu, ki ga v tej občini praznujejo v spomin na ustanovitev Cankarjevega bataljona na Vodiški planini. Letošnjo so poleg občinskih nagrajencev zaznamovali tudi športniki, ki odhajajo na olimpijske igre v Atene.

Radovljiški župan Janko S. Stušek je zaželel športne sreče šestim olimpijcem: Anji Klinar, Alenki Kežar, Sari Isakovič, Lavri Babič, Luki Špiku in Iztoku Čopu, ki živijo ali trenirajo v tej občini. Dejal je, da je malo občin, ki se lahko pohvalijo s tolikšnim številom olimpijcev, ki so svoje sposobnosti vrhunskih talentov že dokazali. "Če pa boste s kančkom športne sreče prišli še do olimpijske medalje, bomo z navdušenjem delili vaše veselje," je še dodal Stušek in olimpijcem izročil denarno popotnico in kilogramsko čokolado za moč. Ob tej priložnosti je podelil tudi občinska priznanja, ki so jih prejeli: veliko plaketo občine Radov-

ljica je za uspehe pri trenerskem in selektorskem delu na področju plavalnega športa prejel Ciril Globočnik, občinski plaketa sta prejela Avto-moto društvo Podnart ob svojem pol stoletnem delovanju in Srečko Toman za dolgoletno uspešno vodenje osnovne šole A. T. Linhart, medalje občine Radovljica pa so prejeli Stane Jereb, Prostovoljno gasilsko društvo Podgora, Turistično društvo Kropa in družinsko podjetje Emma, d.o.o.

Župan Stušek je v svojem govoru omenil najbolj izstopajoča investicijska dela, med katera spadajo nadaljevanje gradnje trgovsko nakupovalnega centra Lesce, gradnja zbirnega centra

komunalnih odpadkov, kolesarske steze, kolektorskega kanala Lesce - Hlebce, mrliških vežic Ljubno, odprtje gozdne učne poti Pusti grad, pločnika v Mošnjah, mestnega jarka, Turistično informativnega centra ter prenovljene kuhinje in sanitarij v radovljiškem vrtcu. "Razvojno so za občino pomembne tri investicije: gradnja avtoceste, centralne čistilne naprave in priprava lokacijskega načrta za gradnjo komunalne deponije. Pripravljamo tudi razvojni program občine za obdobje od 2006 do 2012 in smernice razvoja do leta 2018," je dejal Stušek. Občinske proslave se je udeležil tudi Vojtech Adam, župan Ivančic, češkega mesta na južnem Moravskem, kjer je bil rojen oče A. T. Linhart, Ivančice pa naj bi v kratkem podpisale listino o pobratentvu z Radovljico, Linhartovim mestom.

Renata Škrjanc

Zdravstveni dom pod streho

Naklo - Letošnja največja investicija v občini Naklo je gradnja zdravstvenega doma. Začela se je konec aprila 2004, končali pa naj bi jo do sredine oktobra. Glede na uspešen potek del, ki jih je prevzel kranjski Gradbinec, je ta rok dosegljiv, ocenjuje župan Ivan Štular. Kot je povedal, želijo odpreti splošno ambulanto novembra letos. Lekarna in knjižnica bosta začeli z delom januarja 2005, kar bo velika pridobitev za prebivalce. Prvič v zgodovini bodo dobili svojo zdravstveno ustanovo in še sodobnejše knjižnične prostore. Že pred leti so odkupili okrog 40 milijonov tolarjev vredno zemljišče, na katerem načrtujejo v prihodnosti še postavitev doma za ostarele. Za zdravstveni dom bodo dali nekaj več kot 200 milijonov tolarjev iz občinskega proračuna. Od države pričakujejo 12 milijonov tolarjev; dva so že dobili, 4,5 milijona je obljubljenih letos, ostalo pa prihodnje leto. To je še en dokaz, da se brez lastne pripravljenosti ne bi mogli lotiti tako zahtevne naložbe, je še poudaril župan Štular. **Stojan Sajc**

Eksplorzija opekla Celjane

Suša - V petek, 6. avgusta, okrog sedmih zjutraj je v spalnici počitniške hiše v Suši 8 nad Hotavljami v Poljanski dolini eksplodirala plinska jeklenka in opekla dva Celjana in enega Laščana, stare sedemnajst in osemnajst let. Vse tri je najprej oskrbela ekipa škof-

je loške nujne medicinske pomoči, nato pa so jih s helikopterjem in reševalnima avtomobila odpeljali v Klinični center. So hujše opečeni, nihče pa ni v življenjski nevarnosti. Hišo v Suši je najela skupina devetih Celjanov in okoličanov, ki so tu nameravali preživeti nekaj počitniških dni. (Več na 11. strani)

H. J., foto: Gorazd Kavčič

Praznična Kranjska Gora

Poleg osrednje slovesnosti s podelitvijo občinskih priznanj na Gorici v Kranjski Gori gasilska vaja na Dovjem in obisk župana pri devetdesetletnikih.

Dovje, Kranjska Gora - Na praznično soboto, 7. avgusta, popoldne so gasilci na Dovjem prikazali gašenje travniškega in gozdnega požara ter na gospodarskem posloju z reševanjem živine iz hleva. Hlev so "posodili" na kmetiji Pr' Potovčn'ku, 76 gasilcev je prišlo iz vseh šestih prostovoljnih gasilskih društev v občini, priskočili pa so še iz sosednjega hrušenskega. Hkrati je Prostovoljno gasilsko društvo Dovje obeležilo 115-letnico delovanja.

V Kranjski Gori je zvečer mokrota za toliko odnehala, da so na osrednji slovesnosti na trgu na Gorici podelili priznanja letošnjim nagrajencem in občinski praznik v kulturnem programu obeležili s srednjeveškimi plesji ter prikazom viteškega dvoboja v izvedbi jeseniških gledališnikov.

Intervencijska skupina gasilcev med prikazom gašenja požara na Potovčn'kovem hlevu.

Četrtega in petega avgusta pa je kranjskogorski župan Jure Žerjav po tradiciji obiskal občanke in občane, ki so ali bodo letos dopolnili 90. rojstni dan. V

domu starostnikov na Jesenicah se je srečal z Marijo Smolej, sicer iz Gozda Martuljka, in v domu starostniku v Logatcu z Antonijo Mertelj, doma iz Ra-

teč. Na domovih pa je v Gozdu Martuljku čestital Stanislavi Robič, v Ratečah Ivani Matjaž in Francu Zbogarju, v Kranjski Gori Alojziji Jakelj in v Zgornji Radovni Angeli Oblak. Slavljenkam je skupno trdo delo, večji del na kmetijah, skrb za družino, marsičemu so se morale tudi odreči, medtem ko je pokliena pot Franca Zbogarja, ki je bil pekovski mojster, v mladosti vodila celo do Beograda.

Mendi Kokot
Foto: Gorazd Kavčič

Krompirju se ne obeta nič dobrega

Rumena ogorčica je bila na gorenjskem krompirju odkrita že pred štirimi leti, hujše okužbe (še) ni.

Kranj - Po lanski katastrofalni suši in epidemiji hruševega ožiga se letos kmetijstvo ubada s povsem drugačnimi težavami. Mednje sodi tudi nedavno odkritje krompirjeve bolezni rumene ogorčice, ki se je razpasla v Posočju, vendar se k sreči še ni razširila na druga območja.

Rumena ogorčica je karantenski organizem, nevaren za pridelavo krompirja, paradiznika, jajčevcev in drugih gostiteljskih rastlin. Bolezen je bila že pred štirimi leti zasledena tudi na gorenjskem krompirju, našli so jo na nasadih pri Senčurju, medtem ko večletna uradna poročila dokazujejo, da je Slove-

nija še v glavnem neokužena in do vidnih poškodb krompirja do sedaj še nikjer ni prišlo. V Posočju je po podatkih Fitosanitarnе uprave okužena vsaj tretjina ali celo polovica krompirja. Za zajezitev bolezni je Fitosanitarna uprava z odločbo predpisala ukrepe. Gorenjski pridelovalci imajo ta čas obilo težav že brez izbruha ogorčice; zaradi mokrega vremena je krompir bolj podvržen plesni, skromen pa bo tudi izkupiček zaradi nizkih odkupnih cen, ki se gibljejo od 25 do 30 tolarjev za kilogram, medtem ko je cena mladega krompirja v trgovinah že zdrknila pod 90 tolarjev. **Matjaž Gregorič**

GORENJSKI GLAS
MALI OGLASI
TEL: 2014 247
Gorenjski glas, d.o.o. - Kranj
Zoisova 1, 41000 Kranj
2014 249

Izredna seja še ni sklicana

Opozicija še ni uradno zahtevala sklica izredne seje državnega zbora. Vlada pospešeno odgovarja na obtožbe in pričakuje, da bo seja čim prej.

Ljubljana - Vlada se je hitro in ostro odzvala na obtožbe iz interpelacije, ki jo je brez zahteve po glasovanju o zaupnici vladi vložila opozicija. Prva sta odgovorila ministra za finance in za zdravje dr. Dušan Mramor in dr. Dušan Keber. Zavrnila sta očitke iz interpelacije in jih ocenila kot nestrokovne ter pristranske in prikrojene za potrebe volilne propagande. Vlada je delovala uspešno, o čemer pričajo rezultati. Žogico je v imenu predlagateljev interpelacije vrnil mag. Branko Grims, ki je bil zgrožen zaradi ostrine in načina ravnanja vlade. Opozicija

želi samo soočiti mnenja o delovanju vlade v tem mandatu.

Kdaj bo sklicana izredna seja, še ni znano. Opozicija očitno čaka, da bo sejo sklicala vlada sama. Njen predsednik mag. Anton Rop je že povedal, da bi morala biti seja čim prej in ne sredi volilne kampanje. Predlagatelji interpelacije bodo lahko zbrali dovolj podpisov za sklic. V imenu Slovenske ljudske stranke jih je "ponudil" njen predsednik Janez Podobnik. Pretekli teden je bilo opravljenih nekaj raziskav javnega mnenja o smiselnosti vložitve interpelacije pred volitvami. V razis-

kavi, ki jo je opravila Televizija Slovenija, rezultate pa je objavila v nedeljo, je nad 60 odstotkov vprašanih menilo, da tokratna interpelacija ni potrebna, dobrih 20 odstotkov pa je imelo interpelacijo za potrebno.

Bo Rop kandidiral v Kranju?

Večina parlamentarnih in tudi zunajparlamentarnih strank je že določila kandidate za državnoborske volitve 3. oktobra. Med njimi je večina sedanjih

poslancev, v politiki pa se bo pojavilo tudi nekaj novih imen. V Trzinu bo za LDS kandidiral nekdanji smučar in sedanjí vodja Elanove tekmovalne ekipe Bojan Križaj. Za kandidaturu na listi SLS se je odločil ravna-

telj Gimnazije Kranj mag. Franci Rozman. Združena lista gre na volitve z novo ekipo, v kateri so Tomaž Mencinger, Jakob Demšar, Marina Urbanc, Rajko Bakovnik, Mirjam Jan - Blažič, Jurij Krvina in Aleksander Ravnikar, ki se po uspešno premagani bolezní po 12 letih vrača v politiko. Aleksander Ravnikar je bil podpredsednik zadnje skupščine pred ustanovitvijo državnega zbora in predsednik prve komisije, ki se je ukvarjala z aretacijo Janše, Borštnerja, Tasiča in Zavrla (JBTZ) in ugotovila marsikaj, kar so kasnejše komisije lahko le potrdile. Še vedno ni uradno znano, kdo bo za LDS kandidiral v Kranju, kjer je zaradi odhoda Jelka Kacina v evropski parlament nastala praznina. Neuradno se kot kandidat LDS v kranjskih volilnih okrajih omenja kar predsednik vlade in LDS mag. Anton Rop.

Po zadnji televizijski raziskavi javnega mnenja bo pretekli teden največ glasov dobila LDS, nekaj manj pa SDS. Na tretjem in četrtem mestu pa sta bili NSi in Združena lista.

Jože Košnjek

Neuradno se govori, da bo predsednik vlade in LDS Anton Rop (levo) poskušal zmagati v kranjskih volilnih okrajih, v katerih je bil doslej uspešen Jelko Kacin (desno). - Foto: Tina Dokl

Proti žalitvam in lažem

Na tradicionalnem srečanju na Vodiški planini na Jelovici, ki se ga je udeležilo nad 500 ljudi, sta govorila Ivan Cerkovnik in Janko S. Stušek.

Vodiška planina - Ob Partizanskem domu na Vodiški planini na Jelovici je bilo v soboto tradicionalno srečanje v počastitev praznika občine Radovljica in obletnice ustanovitve Cankarjevega bataljona 5. avgusta leta 1941. Nad 500 ljudi je uživalo v prijetnem okolju Vodiške planine in ob poslušanju kulturnega programa, ki ga je izvedel pevski zbor veteranov vojne za Slovenijo iz Radovljice ob spremljavi harmonike in trobente. Z minuto molka so počastili spomin na umrlega predsednika radovljiške borbevske organizacije Pavla Žerovnika, ki je več let organiziral srečanja na Vodiški planini.

Podpredsednik radovljiškega Zdrženja borcev in udeležencev NOB Ivan Cerkovnik je o boricih Cankarjevega bataljona in slovenskih partizanih dejal, da so bili uporni, pogumni in visoko narodno zavedni, zato bodo borci še naprej branili njihovo čast. Najmanj jo imajo pravico blatiiti sodelavci okupatorja in aktivni domobranci, ki

Karel Kravcar - Kola in Tine Zaletel - Tilen sta dva od sedmih še živih borcev Cankarjevega bataljona.

skušajo z govorjenjem, da NOB ni bilo, ampak je bila samo revolucija, oprati svojo klavno medvojno vlogo. Borci razumevajo njihovo moralno breme, je dejal. Župan občine Radovljica Janko S. Stušek je dejal, da sta

Storžiški in nato Cankarjev bataljon po ustanovitvi prestala težke preizkušnje in plačala visoko ceno. Za žalitve in neresnice v našem življenju ne sme biti več mesta. Delovati in sodelovati moramo za prihodnost,

ker bomo le tako kot Slovenci ostali kot Slovenci, ki bomo spoštovali svoj narod in tudi NOB. Radovljiška občina je ohranila 5. avgust kot občinski praznik in sprejela odlok o varovanju spomenikov in obeležij, med katere sodijo tudi partizanski spomeniki.

Med udeleženci sobotne slovesnosti sta bila tudi dva od sedmih še živih borcev Storžiškega in Cankarjevega bataljona Karel Kravcar - Kola iz Trzinca in Tine Zaletel - Tilen iz Kranja. Povedala sta, da pri ustanovitvi Cankarjevega bataljona nista bila zraven, ampak sta se mu priključila kasneje. Karel Kravcar je prišel iz Storžiškega bataljona, Tine Zaletel pa iz Kamniškega. Že leta 1941 so načrtovali napad na zapore v Begunjah in osvoboditev zapornikov, vendar načrta niso mogli uresničiti. Cankarjeve bataljona so že jeseni in pozimi čakali hudi boji v Poljanski in Selški dolini ter v Dražgošah.

Jože Košnjek

KOTIČEK ZA NAROČNIKE

Gorenjski glas ali Dolenjski list?

Sedemdesetletni Matija Markelj iz Radovljice je aktiven upokojenec in zvest naročnik Gorenjskega glasa. V njegov dom prihaja že osemindeset let.

Spominja se, da ga je naročil, ko je služil vojaški rok v Dalmaciji. Kot je dejal, je bil časopis njegova vez z "domačim območjem".

Vojaški rok je služil tri leta v mornarici. Bil je radiotelegrafist in administrator v štabu. Na mornariške čase ima lepe spomine. "Več svobode smo imeli mornarji. Lahko smo se šli kopat. Nosili smo ta nizke čevlje ..., " je še povedal Markelj.

Vmes je naročnino na Gorenjski glas prekinil za eno leto. Razlog za odpoved naročnine je bila sinova poroka. "Takrat so mladoporočenci lahko dobili enoletno brezplačno naročnino na časopis," je pojasnjeval Markelj. Sinu je zato naročil, naj v uredništvo Gorenjskega glasa sporoči, da je mladoporočeneec. In ker je sin stanoval pri očetu, je ta naročnino prekinil. "Da ne bi bila pri hiši dva časopisa," je smeje dodal Markelj.

Dvajset let je delal v Suknu v Zapužah, ki je imelo svoj obrat v Ribnici na Dolenjskem. Tako je prišel v stik z Dolenjskim listom, ki ga je primerjal z Gorenjskim glasom. "Vedno sem imel občutek, da je bil Dolenjski list boljši kot Gorenjski glas. Takrat, okoli šestdesetega leta, je bil Dolenjski list bolj informativen. Večkrat sem videl kakšne informacije in si rekel: Če bi to naš Glas imel, bi bilo interesantno," je pripovedoval Markelj. Ni pozabil povedati, da je Gorenjski glas od tistega časa napredoval. "Ne vem, če je kje kak pokrajinski list, ki bi bil boljši kot Gorenjski glas," je še dodal.

Moti ga veliko število lokalnih, občinskih brezplačnikov. Večina informacij z območja Radovljice in Bleda je tako objavljena v Radovljiških ali Blejskih novicah. "Moje osebno mnenje je, da grede ti lokalni časopisi preveč v širino," je še povedal.

"Strašno sem zadovoljen s prilogo o gorenjskih upokojencih," je dejal. V njej namreč najde veliko informacij. Kot tajnik Zveze društev upokojencev v Radovljici sliši pohvale tudi drugih upokojencev. "To je tombola," je še dodal.

Eva Gračanin

Za vas beležimo čas! GORENJSKI GLAS

Strankarske novice

Odločneje do Hrvaške - Slovenska ljudska stranka je v izjavi za javnost zapisala, da pričakuje in zahteva od slovenske vlade odločnejšo zaščito slovenskih nacionalnih interesov pri reševanju mejnih vprašanj s Hrvaško. Neodločno stališče bo lahko škodovalo Sloveniji v primeru mednarodne arbitraže. Slovenija mora vztrajati na meji, ki je veljala 25. junija leta 1991 in pri nadzoru nad celotnim Piranskim zalivom in stikom z mednarodnimi vodami brez kakršnihkoli ovir. Naša država mora bolj izkoristiti članstvo v Evropski uniji. Stranka bo 1.

septembra pripravila v Portorožu strokovno razpravo o južni slovenski meji na morju.

Praznik Nove Slovenije - Nova Slovenija je pretekli teden praznovala 4. obletnico delovanja, ki so jo obeležili s pohodom na Triglav pod geslom Slovenija gre na vrh. Na Kredarico, kjer je bila osrednja slovesnost, se je povzpel tudi predsednik stranke dr. Andrej Bajuk. Dejaj je, da bo njegova stranka prišla na vrh tudi na jesenskih parlamentarnih volitvah. Trdo delo in načelnost v zadnjih letih sta se obrestovala z rastočo podporo.

Vlada kadruje po političnih merilih - Slovenska demokratska stranka je zavrnila trditve Liberalne demokracije Slovenije, da so imenovanja generalnih direktorjev na ministrstvih strokovna in ne politična, da bo morebitna nova in drugačna vlada izvajala kadrovske čistke in kadrovala nestrokovno in da novih imenovanj v resnici sploh ni. SDS trdi, da postavljanje ljudi, ki bodo imeli mandat pet let, tik pred volitvami, ne bo prispevalo k višji politični in upravni kulturi. Trdi, da v primeru zmage na volitvah ne bo menjala sposobnih kadrov,

razen v primeru krivdnih razlogov ali nesposobnosti.

Borut Pahor slovenski komisar - Demokratska stranka Slovenije (DS) je zaradi nekaterih pomislekov o kandidaturi dr. Janeza Potočnika za evropskega komisarja predlagala predsedniku vlade Antonu Ropu, naj predlaga Boruta Pahorja. S svojim delovanjem potrjuje politično zrelost in širino. S tem pa stranka ne odreka dr. Janezu Potočniku vrhunskih strokovnih kakovosti.

Jože Košnjek

Na počitnice po sindikalnih cenah

Ugodno sindikalno letovanje v počitniških prikolicah ob morju je danes za mnoge delavce le še spomin. V nekaterih podjetjih pa so še ohranili to skrb za delavski standard, le cene niso več povsem sindikalne, razen če jih pomagajo pokrivati podjetja ali sindikati.

Kranj - Ko smo se pri območni organizaciji Zveze svobodnih sindikatov Slovenije za Gorenjsko zanimali o tem, koliko zmogljivosti sindikalnega turizma imajo podjetja še na voljo, nam je sekretarka **Romana Oman** povedala, da ravno sedaj izvajajo z anketo o tem. Podatkov še ni, povedali so nam lahko le toliko, da so v procesu lastninskega preoblikovanja podjetij mnoge, zlasti manj uspešne firme veliko tega premoženja prodale. Veliko počitniških kapacitet je bilo na Hrvaškem in podjetja, ki so jih želela obdržati za ta namen, so se morala prilagoditi zakonodaji sosedov. Tako sedaj večino počitniških objektov na hrvaški obali upravljajo tamkajšnje firme.

Delavcem naj plačajo višji regres

V Svetu gorenjskih sindikatov pa so na razprodajo tega premoženja podjetij pred leti reagirali z ustanovitvijo turistične agencije, ki naj bi ljudem omogočila cenejše letovanje, je povedal predsednik **Jože Antolin**.

"Lani smo za različne popusti članom, ki so letovali prek turistične agencije Sindicom, porabili 17,8 milijona tolarjev. Gre za članski popust, popuste članom sindikalnega sklada, dodatne popuste dajejo tudi sindikati podjetij, omogočimo tudi odplačevanje na obroke. Mnogo ljudi ne bi moglo letovati, če ne bi bilo obročnega odplačevanja

počitnic. Opažamo pa, da iz leta v leto letuje manj ljudi in da izbirajo najcenejše aranžmaje in najcenejša letovišča. Kar zadeva počitniške zmogljivosti nekdanj sindikalnega turizma v podjetjih, pa jih je vsaj polovica manj kot v preteklosti. Razprodali so prikolicice, pa tudi zidane objekte, nekaj so opustili zaradi visokih stroškov vzdrževanja, nekaj zato, ker so stroški najema prostorov v hrvaških kampih izredno visoki. Takrat še Svet kranjskih sindikatov je dal pobudo, da bi to premoženje podjetja izločila iz bilanc, saj je šlo v mnogih primerih za premoženje, ki so ga z odrekanjem delu plač ali regresom ustvarili delavci sami. Za naš predlog, da bi to skupno upravljala sindikat, pri podjetjih ni bilo zanimanja. Če bi danes v podjetjih želeli pomagati delavcem in jim omogočiti letovanje, bi jim morali dati več regresa. Tako pa se celo dogaja, da jim denimo trgovski gigant regres izplačuje v svojih bonih."

Od prikolic do apartmajev v toplicah

Ponekod so podjetja ohranila počitniške zmogljivosti. V tržiškem Peku so celo ostale v lasti sindikata, ki jih je od podjetja kupil za simbolično ceno, je povedala predsednica svobodnega sindikata v Peku **Mojca Sedmink**. Res gre le za nekaj posameznih prikolic in bivalnih kontejnerjev v Poreču in Čatežu, ki

jih upravlja svobodni sindikat in Neodvisnost, povsem brez možnosti letovanja pa po odprodaji večine počitniških kapacitet le niso ostali. V Poreču stane delavca letovanje 6500 tolarjev na dan, v toplicah je tisočaka dražje, a so vštete kopalne karte, ki so za člane sindikata cenejše. Za letovanje se zanima veliko zaposlenih, zlasti še, ker lahko počitnice odplačajo v štirih obrokih brez obresti.

V škofjeloškem Termu so počitniške kapacitete prešle iz sindikalnih v roke podjetja. Imajo jih v Črvarju, Mareči, Barbarigi in na Cresu, pa tudi v Kranjski

Gori in Čatežu. Zanimanja je veliko, pravijo, tudi zaradi ugodnih cen, o katerih pa niso želeli govoriti niti v službi, ki upravlja družbeni standard, niti v sindikatu. Slednji pravijo, da gre še vedno za sindikalne cene, poleg tega pa so zadovoljni tudi z vzdrževanjem objektov, tako da lahko zaposleni, njihovi svojci in upokojenci, ki so jim namenjeni, letujejo na ustrezni ravni.

Podjetje Sava v Kranju je bilo včasih pojem skrbnega odnosa do družbenega standarda zaposlenih in v roke podjetja. Imajo jih v Črvarju, Mareči, Barbarigi in na Cresu, pa tudi v Kranjski

razen iztrošenih prikolic, je povedal **Jože Copek** iz podjetja Sava Medical in storitve, ki v Savi, d. d., zdaj skrbi za letovanje. Objekte imajo v več krajih ob hrvaški obali, pa v Čatežu, Olimju, Moravcih, na Pokljuki in v Bovcu, namenjeni so pretežno zaposlenim, ponujajo pa jih tudi na trgu. Razmerje med letovanjem zaposlenih in zunanjih je približno 50 : 50, vendar gre pri slednjih predvsem za svoje zaposlenih, pri približno desetih odstotkih dopustnikov pa za "čisti trg". Domači počitnikujejo ceneje, od 6000 do 8500 tolarjev za nočitev. To ve-

lja tako za morje kot za toplice, pri slednjih se prištevajo tudi karte za bazene, ki pa jih dajejo po polovični ceni. O sindikalni ceni ne moremo več govoriti, pravi **Jože Copek**, z oddajanjem počitniških zmogljivosti pa tudi ne zaslužijo, pač pa le pokrivajo stroške. Kljub temu so dobro zasedene, morje 95 poletnih dni, toplice pa vse leto 85-odstotno.

V Iskraemecu na željo sindikatov v preteklosti tudi niso razprodali počitniških objektov, pač pa obdržali več zmogljivosti na hrvaški obali, nekaj tudi na slovenski, apartmaje pa imajo tudi v zdraviliščih in na Kravcu, je povedal predsednik sindikata **Jože Petek**. Pravi, da se z upravo dogovarjajo, koliko bo iz poslovnih sredstev namenila družbenemu standardu, od letovanja, športa in kulture do stanovanjskih kreditov. Veseli so, da je za te stvari še vedno posluh. Zanimanje za letovanje pri delavcih je veliko, zlasti toplice so vse leto stoodstotno zasedene. Cena najema je letos 20 evrov na dan, kar je ugodno, če vemo, da v apartmajih lahko letuje tudi šest oseb. Obdržali so tudi počitniške prikolicice, čeprav so nekatere že precej stare. Razmišljajo še, ali bi kupili nove ali pa te še nekaj časa obdržali in jih oddajali po nižjih cenah.

Danica Zavrl Žlebir,
foto: Gorazd Kavčič

Triglav postaja dom tujcem

Obisk v gorah je letos poleti manjši od lanskega, vseeno pa so kočje pod Triglavom ob koncu tedna precej zasedene.

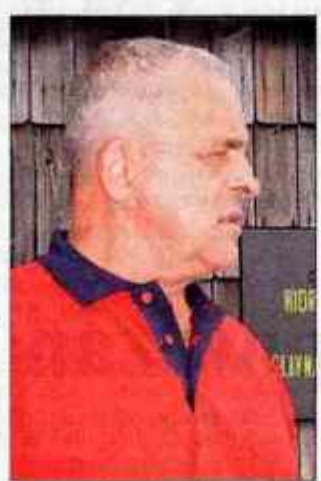
Kredarica, Velo polje - Če bi župnik **Jakob Aljaž** še živel, bi moral spremeniti naslov svoje najbolj znane pesmi. Triglav ni več samo moj in naš dom, ampak ga hoče za svojega tudi vse več tujcev. Seveda, le za vzpon nanj, pa za prijetna doživetja v kočah pod njim.

Julijske Alpe so poleti za marsikoga vabljiv cilj. Visoki vrhovi, na katere vodijo dobro označene in zavarovane poti, pa številne kočje s prijaznim osebjem, so glavni razlogi za velik obisk naših in tujih gornikov. Kako je s tem letos pod Triglavom, ki je še vedno naša najbolj obiskana gora, smo spoznali konec minulega tedna na Kredarici in na eni od poti z južne strani.

"Letos je obisk približno 40 odstotkov manjši kot lansko poletje, ko je bila rekordna sezona. Od 23. junija smo imeli približno 2500 nočitev. Doslej so med gosti prevladovali tujci, avgusta pa prihaja vse več domačih planincev. Med njimi je večina pravih gornikov, s katerimi ni težav. Ker hoče že vsak na Triglav, a temu ni kos, nekateri stresejo slabo voljo na nas. Tega smo vajeni, a ljudje s slabo kondicijo in opremo, bi morali izbrati manj zahtevne cilje. Ekipa, v kateri je še devet študentov in upokojevec, skuša ustreči željam obiskovalcev. Vselej to ni mogoče, vendar nudi kočja na tej višini dobro udobje. Če je slabo vreme, je največ problemov z elektriko, zato varčujemo pri vsaki žarnici. Dom ima 340 ležišč, od tega tretjino v sobah, pa čez 300 restavracijskih sedežev. Gostje imajo najraje enolončnice, od pijače pa se najbolj prodaja čaj, voda in pivo," je povedal **Dušan Vidmar** iz Podgolice, oskrbnik Triglavskega doma.

Najprej vzpon, nato zabava

V petek je bila družba na Kredarici pisana. Dopoldan smo srečali skupino 24 italijanskih planincev iz Torina, ki so bili na šestdnevem pohodu po Triglavskem pogorju. Navdušil jih je razgled z najvišjega vrha, kjer so bili prvič. Tudi poslovni partnerji Kolinske iz Rusije in bivših republik Jugoslavije so se ponosno slikali na Kredarici. Za zanimiv podvig so se odločili štiri srbski alpinisti iz Bora, ki so sprejeli v svojo navezo Hrvata Sonjo in Vladimira; po Triglavu gredo še na Grossglockner in Mont Blanc. Hvalili so urejenost poti in gostoljubnost v naših kočah. Tudi angleško in nemško govoreči gostje - med slednjimi je bilo največ Avstrijcev, so si našli svoj koticček za

Frenk Zupančič, opazovalec vremena in pomočnik v koči.

počitek. Med našimi gorniki sta padla v oči dva iz družbe prijateljev Triglava. Predsednik PD in član postaje GRS Bovec **Igor Zlodej** je zaupal, da preživi do 140 dni na leto v gorah. Ker je član gorske policijske enote in policist-letalec, pogosto rešuje

Dušan Vidmar, oskrbnik Triglavskega doma.

ponesrečene. Manj izkušenim svetuje, naj ne podcenjujejo gora; tja naj hodijo le dobro opremljeni in pripravljeni. Sam je 227. vzpon na Triglav posvetil 109-letnici postavitve Aljažvega stolpa. Še bolj spoštljiv rekord je imel naslednji dan v načrtu **Franjo Potočnik** iz Mojstrane; od leta 1997 je opravil 700 vzponov na Triglav. Kolikokrat je bil na tej gori **Frenk Zupančič**, najbrž ne ve niti sam. Potrdil pa je, da po 33 letih dela v meteorološki postaji Kredarica jeseni odhaja v pokoj in vsaj nekaj časa ne bo pogrešal skalovja.

Še bolj živahen od dneva je bil večer v domu. Podpisu pogodbe za ekološke naložbe v kočah, kjer so bili navzoči visoki gostje iz domovine in tujine, je sledil literarni večer. Igralca **Jernej** in **Tone Kuntner** sta obudila spomin na pesnike Maistra, Kosovela in

Kocbeka. Njuno pripoved je s pesmijo obogatil baritonist **Marko Kobal**, za vedro vzdušje pa je poskrbel ansambel iz Ligojne pri Vrhniki. **Primož** in dva **Klemena** so s harmonikama in ljudskim basom ogrela pete tistih, ki so imeli še kaj moči za ples. Med njimi je bila tudi kuharica **Mira Črv** z Jesenic, ki je naslednje jutro dočkala rojstni dan.

Kdor gre gor, mora še dol

V soboto so se že navsezgodaj mnogi pripravljali za vzpon na Triglav. Med njimi je bila najbolj množična skupina iz Zreča. Veličasten je bil pogled na pot proti Malemu Triglavu, kjer so od daleč izgledali ljudje kot kolona vztrajnih mravelj. Še manjše pikice so že zapuščale 2864 metrov visoko goro in Aljažev stolp na njej. Je pač tako: kdor gre gor, mora še dol.

Sam sem tokrat izpustil obisk Triglava, kar nisem niti obžaloval. Ob vračanju na Rudno polje, ki je le ena mnogih poti na našo najvišjo goro, sem srečeval številne planince. Oskrbnica **Vodnikovega doma** na Velem polju **Francka Rednak** je izrazila upanje, da se bo vsaj avgusta obisk povečal. Doslej so imeli znatno manj gostov kot lani, največ tujcev. Zato sem bil vesel pozdravov in govoric iz vseh naših pokrajin. Pomislil pa sem na posledice množičnosti. Še sreča, da se najdejo prostovoljci za pobiranje odpadkov! Kot je povedal **Martin Šolar** iz TNP, so v soboto pripravili čistilno akcijo na poteh pod Triglavom.

Stojan Saje

Za vedrost gostov so poskrbeli tudi Jernej Kuntner in domači ansambel.

GORENJSKI GLAS

Odgovorna urednica
Manja Volčjak

Namestnika odgovorne urednice
Jože Košrnjek, Cveto Zaplotnik

Uredništvo

novinarji - uredniki:

Boštjan Bogataj, Alenka Brun, Helena Jelovčan, Katja Dolenc, Igor Kavčič, Jože Košrnjek, Urša Peternel, Stojan Saje, Vilma Stanovnik, Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir, Andrej Žalar, Štefan Žargi; stalni sodelavci: Matjaž Gregorič, Mateja Rant, Mendi Kokot, Miha Naglič, Milena Miklavčič, Renata Škrjanc, Simon Šubic, Marjeta Smolnikar

Tehnični urednik

Grega Flajnik

Fotografija

Tina Dokl, Gorazd Kavčič, Gorazd Šinik

Lektorica

Marjeta Volčjak

Vodja komercialne

Mateja Žvižaj

Vodja marketinga

Petra Kejzar

GORENJSKI GLAS je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino.

Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d.o.o., Kranj / Direktorica: Manja Volčjak / Naslov: Zoisova 1, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, fax: 04/201 42 13, e-mail: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 (iprijem na avtomatskem odtisniku 24 ur dnevno); uradne ure: vsak delovni dan od 7. do 15. ure / Gorenjski glas je poltrednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 22.000 izvodov / Redne priloge: TV okno (tednik), Moja Gorenjska (mesečnik), Letopis Gorenjska (enkrat letno) in devet lokalnih prilog / Tisk: SET, d.d., Ljubljana / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvoda: turek 200 SIT, petek: 300 SIT; naročnina za avgust: 2.200 SIT, tretje četrtletje: 6.500 SIT, drugo polletje: 13.300 SIT, letna naročnina: 26.000 SIT; redni letni plačniki imajo 25 % popusta, drugi letni naročniki pa 20 % popusta; naročnina za tujino: 100 EUR; v cene je vračunan DDV po stopnji 8,5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/ 201 42 48.

Tujci zadovoljni, Slovenci negodujejo

Bled - Prevoz s pletno na Blejski otok stane 2.400 tolarjev ali deset evrov po osebi. Tujcem se cena ne zdi pretirana, marsikateri Slovenec pa nad njo godrnja. Pletnarji letos opažajo manjši obisk kot lani. Predsednik Čolnarskega združenja Pletna Bled Jože Berc je prepričan, da "manjši obisk s cenami absolutno nima nobene povezave".

Berc meni, da cene nikakor niso previsoke, saj prevoz s pletno zahteva tako fizični kot tudi psihični napor. Prijaznost in komunikacija z gosti je po njegovem mnenju ena izmed bistvenih stvari v njegovem poklicu. Ko se bodo nekateri starejši čolnarji upokojili, bodo pri izbira nju novih zelo pozorni na znanje tujih jezikov.

Cena prevoza s pletno je 2.400 tolarjev na osebo, za skupine na 50 oseb pa 2.250 tolarjev ali devet evrov. To pomeni, da bi štiričlanska družina za prevoz na otok morala odšteti skoraj deset tisoč tolarjev. Velikokrat pa skupinam po predhodnem dogovoru ceno še dodatno spustijo, to je šolskim skupinam ali upokojencem. "Pripravljen sem jih pe-

ljati za kakršnokoli ceno, gostom se moramo prilagajati."

Jože Berc

pojasnjuje Berc. Včasih tudi družinam ni treba plačati za prevoz otroka. "Če bi bile cene prevozov previsoke, ne vem, zakaj nam potem včasih gostje pustijo celo napitnino?" se sprašuje Berc.

Manjši obisk je po njegovem mnenju posledica slabega vremena in gospodarskih kriz po vsej Evropi. "S cenami nima nobene povezave, saj smo zelo primerljivi." Upajo, da bo september lepši kot julij. Berc se čudi, zakaj ljudje mislijo, da pletnarji služijo mastne denarce. Pravi, da v povprečju pelje dvakrat dnevno po 15 gostov. Vsi pletnarji skupaj naredijo dnevno približno 40 voženj, kar v eni sezoni pomeni od 50 do 60 tisoč gostov. Če vzamemo, da jih v sezoni prevozijo 50 tisoč in to zmnožimo z 2400 tolarji, pomeni, da v eni sezoni skupaj zaslužijo 120 milijonov tolarjev.

Njihovi gostje so večinoma tujci, presenečeni pa so nad obiskom Slovencev, saj jih je več,

kot so pričakovali. "Domači gostje se bolj pritožujejo nad cenami, zato smo pri njih bolj fleksibilni," nam je povedal Berc. Po vstopu Slovenije v EU so opazili več gostov iz Litve, Latvije in Estonije, pa tudi Angležev je veliko več, odkar lahko v Slovenijo potujejo ceneje z EasyJetom. "Drugače pa so naši najboljši gostje upokojenci, saj imajo denar in preskrbljene otroke," nam je zaupal Berc.

O tem, ali so cene res previsoke, smo se pogovarjali tudi z gosti. Mlada tričlanska slovenska družina iz Rakeka meni, da so cene povprečne. Njun dojenček se je peljal brezplačno. Češki par, Vojta Rosusek in Marketa Vlčkova, se je nad cenami pritoževal. "Lahko pa bi bilo ceneje," sta še dodala. Starejša slovenska upokojenka iz Novega mesta pa sta bila nad cenami zgrožena: "Ker nimava velikih pokojnin, tudi pet tisoč tolarjev malo težje dava. Včasih pa si tudi morava kaj privoščiti." Er-

nest Dobravec iz Ljubljane pa meni, da je cena visoka v primerjavi s tem, da si lahko za 30 evrov na dan izposodiš avto. Zdi se mu, da bi za ta denar lahko pletnarji svojim gostom povedali tudi kaj o zgodovini mesta in njegovih znamenitostih. Predvsem pa je razočaran nad turističnim društvom, ki po njego-

vem mnenju naredi premalo za boljšo informiranost gostov. "Ze celo dopoldne bi rad pojedel kislo mleko, pa mi nikjer ne vedo povedati, kje bi ga lahko dobil. Na ta način zapravljajo ugled. Kaj takega si ne bi smeli privoščiti," je še dodal.

Ana Hartman, foto: Gorazd Kavčič

Obnovljena cerkev in nov vodovod

Spodnje Danje - V nedeljo je škof Alojzij Uran blagoslovil obnovljeno cerkev svetega Marka in nov vodovod v visokogorski vasi pod Ratitovcem. Pri obeh projektih so veliko dela opravili domačini sami.

Otvoritve novega vodovoda in obnovljene cerkve se je na kiso nedeljo udeležilo od 250 do 300 ljudi. Med njimi tudi župan občine Železniki Mihael Prevc, predsednik Krajevne skupnosti Sorica Boris Jensterle in župnik Ivan Kožuh. Za vaščane nov vodovod pomeni veliko pridobitev, saj so se vsa leta spopadali s pomanjkanjem vode (vodo so morali tudi črpati), poleg tega pa so živeli v strahu pred tem, kako bi pogasili morebitni požar. "V trenutku bi lahko pogorela cela vas, zato smo morali nekaj ukreniti," nam je razložil vodja projekta Janez Jensterle.

Dokumentacijo so začeli pridobivati junija 2001. Predračunska vrednost investicije je znašala 25 milijonov tolarjev. Občina Železniki je iz proračuna namenila 20 odstotkov vrednosti investicije, nekaj so prispevala podjetja, ostalo pa uporabniki vodovoda. Janez Jensterle ocenjuje, da so s cenejšimi izvajalci in 2500 urami prostovoljnega dela vaščani prihranili enajst milijonov tolarjev. Vaščani Spodnjih Danj so tako dobili nov 2,2 kilometrski vodovod in vodni zbiralnik v velikosti 100 kubičnih metrov.

Tudi obnova cerkve svetega Marka iz 16. stoletja je bila nuj-

na. Obnova se je začela že leta 1996, lani in letos pa so naredili največ. Cerkev je dobila novo fasado in električne zvonove, obnovili so škodle na zvoniku, cerkevna ura iz leta 1886 je začela ponovno biti, cerkev so tudi znotraj delno pobelili, krasijo pa jo novi klekljani prti. Tudi za ta projekt so domačini nesebično žrtvovali veliko prostovoljnih ur dela. Velika zasluga za to, da so dela tako dobro potekala, gre Francu Kežarju, za kar mu je škof Uran podelil škofovsko priznanje. Dosedanji izdatki za obnovo cerkve so znašali skoraj štiri milijone tolarjev. Občina Železniki je prispevala 1,1 milijona tolarjev. Župnik Kožuh ocenjuje, da bo negativna razlika znašala nekaj več kot pol milijona tolarjev. Ana Hartman

Kamniško poletje z razgledom

Festival KamFest po zgledu Ljubljane in Kranja z željo po lepem, nepozabnem dogajanju.

Kamnik - Lani spomladi je kamniška občina prvič namenila del denarja iz proračuna za obuditev starega dela mesta. Tako je nastal projekt Kamniško kulturno poletje. Od sredine avgusta do sredine septembra se je takrat obiskovalcem predstavilo petnajst raznovrstnih kulturnih prireditev na odru ob kapelici na Malem gradu.

"To je bil spodbuden začetek, saj smo ocenili, da vseh dogajanj v ožji programski okvir ne gre združevati. Tako smo na primer ugotovili, da narodne noše ne sodijo v ožji okvir, da likovni ex tempore ostaja v širšem okviru. Spremenili smo tudi ime. Odločili smo se, da od 8. do 28.

avgusta na odru ob kapelici na Malem gradu poteka festival KamFest. Tokrat bo torej to nadaljevanje lanskega začetka, kot festivalsko dogajanje pa bo podoben ljubljanskemu Trnfestu in kranjski Carnioli." je na novinarski konferenci pojasnjeval Goran Završnik iz kulturnega društva Priden možic, ki je glavni organizator festivala.

Festival poleg občine Kamnik podpirajo še Mladinski svet Kamnik, Študentski klub Kamnik in kamniška izpostava JSK Domžale. "Želimo si, da se festival, kot pravimo, prime in da mesto Kamnik s svojim središčem poletja zaživi," je poudaril tudi župan Tone Smolni-

kar. Na sporedu bo 22 kulturnih prireditev in sicer od nastopa Zijaha A. Sokolovića do programa za otroke in od klasičnega kvarteta Enzo Fabiani do velikega zaključnega koncerta The Stroj.

Letošnji kamniški festival z razgledom, kot so poimenovali KamFest, je tokrat poseben predvsem zato, ker bo skupaj z obiskovalci potekal na razsvetljenem griču nad Kamnikom med ruševinami Malega gradu. Izbrani program, ki se bo vedno začel ob pol devetih zvečer, pa obeta do 28. avgusta dvaindvajset prijetnih, morda nepozabnih večerov.

Andrej Žalar

Mednarodni mladinski tabor глуhih

Štiriindvajset mladih med 18. in 25. letom iz Slovenije in Češke, ki ne slišijo, se je 11 dni skupaj z mentorji posvetilo medsebojnemu druženju s poudarkom na izboljšanju komunikacije.

Kranjska Gora - Za prvi tovrstni tabor v Sloveniji, potekal je med 13. in 23. julijem v Železničarskem domu v Kranjski Gori in je deloma financiran iz evropskih sredstev, je Društvo gluhih Ljubljana zamisel dobilo na lanskem kongresu Svetovne zveze gluhih v Montrealu v Kanadi. Tam so se med drugim udeležili kongresa mladih gluhih, si izmenjali izkušnje in se sporazumevali v mednarodnem znakovnem jeziku. Zmotno je namreč misliti, da je znakovni jezik en sam. Za posamezne izraze obstajata nacionalna in mednarodna kretanja.

Kot je povedala vodja tabora Tanja Potočnik Hönigsman, so se v Kranjski Gori s temami usmerili v izboljšanje komunikacije v znakovnem jeziku in medsebojno spoznavanje, tudi v vaje za orientacijo v temi. To

naj bi pripomoglo, da bi se udeleženci znebili strahu pri stikih z drugimi, kar je pogosta posledica socialne izključenosti. Pripravili so tudi predavanje o svetovni in evropski zvezi gluhih, o drogah in zaščiti pred spolno prenosljivimi boleznimi. Spoznavali so značilnosti slovenske in češke kulture, s psihološkimi testi urili logično mišljenje, posvetili pa so se tudi športu in spoznavanju Gorenjske. Med drugim so s slovensko himno v znakovnem jeziku in pantomimo ob tisočletnici Bleda nastopili v programu Blejske noči. V veliko pomoč pri izvedbi tabora je bila vodja češke skupine Lada Lištvanova, ki ima z organizacijo podobnih taborov na Češkem večletne izkušnje, sicer pa živi deloma v Sloveniji in deloma v domovini.

Mendi Kokot

Grad je povezan z rovom

Zdaj načrtujejo še dvigalo na Mali grad.

Kamnik - Kamniški Mali grad so to poletje povezali prek 23,5 metra dolge vrtine od gradu do 93 metrov dolgega rova, ki se konča z vhodom na Trgu Svobode. Projekt povezave z gradom oziroma stolpom je nastal, potem ko so bile leta 1992 opravljene idejne rešitve bodočega panoramskega razglednega stolpa z 80 sedeži. Takšna projektna zasnova bi bila seveda izvedljiva ob potrebni komunalni infrastrukturi, ki bi jo morali zgraditi do stolpa. Varianta razmišljanja so opredelila tudi rešitev z vrtino do rova. Ta vrtina je zdaj v izmeri 2,5-krat 3,5 metra končana in pripravljena za električno, kanalizacijsko in plinsko napeljavo, izvedljiv pa bo tudi projekt za ureditev dvigala.

Na novinarski konferenci ob predstavitvi letošnjega KamFesta je kamniški župan Tone Smolnikar povedal, da je bila zamisel o dvigalu že omenjena in predstavljena tudi na občinskem svetu in je vzbudila pozornost.

Zdaj na Mali grad načrtujejo še ureditev dvigala.

"Zdaj je torej možnost, da ta projekt, za katerega smo načrtovali in namenili 19 milijonov tolarjev, resno opredelimo in se o njem odločimo. Nedvomno bi bil pomembna turistična in zaradi razširitve tudi etnografska obogatitev Kamnika. S tunelom je namreč moč povezati sedanjo Cuzakovo hišo v Kamniku, ki je

še edina prava kmečka hiša sredi starega mesta Kamnik, v kateri je bil rojen Franc Pirč."

S povezavo z rovom in z ureditvijo komunalnih povezav z gradom pa bodo zdaj lahko zagotovili ustrezno preglednost in učinkovitejšo varovanje pred najrazličnejšimi objestneži.

Andrej Žalar

Lovci za gamsov pokal

Jezerko - Lovska družina Jezerko je v počastitev krajevnega praznika konec julija organizirala tradicionalno smučarsko tekmovanje za pokal kristalnega gamsa na Skutinem ledeniku na Ledinah nad Zgornjim Jezerškim. Pokrovitelj tekmovanja na letos s snegom zelo bogatem ledeniku je bila Lovska zveza Slovenije. Tekmovalo je blizu 80 smučark in smučarjev iz 23 lovskih druženj iz Slovenije in Koroške, na Ledine na stičišču Koroške, Kranjske in Štajerske pa se je povzpelo še veliko drugih ljubiteljev gora.

Zmagali so Nives Marka (LD Soča) med lovkami, Rudolf Kucher (Beljak) med gamsi-veterani, Branko Jaklič (LD Udin boršt) med modrostnimi kozli, Franc Rabič (LD Dovje Mojstrana) med starimi kozli, Davo Karničar (LD Jezerko) med starejšimi kozli, Robert Kralj (LD Tržič) med starimi kozli in Boštjan Pikon (LD Bohinjska Bistrica) med mladimi kozli. Ekipno je bila najboljša LD Tržič pred LD Dovje in LD Jezerko. Progo je med vsemi najhitreje prevozil Robert Kralj.

Jože Košnjek

Okarina za čuteče duše

Etno festival Okarina že štirinajstič na Bledu. Ob tisočletnici v znamenju keltske glasbe. Poleg etna tudi jazz glasba.

Bled - Okarina etno festival je stalnica blejskega poletja. Letos že štirinajstič. Etno glasba je rginuli konec tedna v prijetnem okolju zdraviliškega parka nudila zadovoljstvo poslušalcem vseh generacij. Tridnevni festival je bil tudi letos, kljub nekoliko slabšemu vremenu, dobro obiskan, po mednarodni paleti različnih izvajalcev pa je že pred leti postal evropski, svetovljanski.

Festival se je začel z domačimi izvajalci, v petek je nastopila skupina **Kontrabant**, kvintet **The tannahill weavers**, ena najbolj priznanih škotskih skupin tradicionalne glasbe, pa je uvodnemu večeru dodal škotski melos. Sobotni večer je občinstvu ponudil irsko in novozelandsko glasbo v odlični izvedbi dua **Frankie Lane & Paul Kelly** ter petčlanske zasedbe **Manuhiri, Jordan & Hunter**, festival pa je v nedeljo zvečer sklenila mlada irska zasedba **North Cregg**. Letošnji Okarina etno festival je za znamenoval keltska glasba. Slednja je na poseben način povezana z Bledom, saj so Kelti po besedah umetniškega vodje festivala **Lea Ličofa** v blejski zgodovini pustili močan pečat. "Znano je, da so Kelti bivali na tem območju in vplivali na slovensko kultu-

Irski duo Franki Lane & Paul Kelly. Genija pri delu!

ro, iz keltskega izročila pa izhajata tudi polka in valček. Ob tisočletnici smo si dovolili malce spogledovanja s to prastaro glasbo, festival pa naj bi bil tudi nekakšna protitež populistični komercialni glasbi, ki je preplavila

naš prostor. Poslušalcem želimo z glasbo ponuditi kulturno dediščino različnih narodov in neizumetličnost. Festival Okarina je v 14 letih našel svoj prostor in lahko rečem, da je edini pravi etno festival v Sloveniji. Je festi-

val s tradicijo in eden redkih, ki s svojo vsebino privabi poslušalce vseh generacij," je dejal Ličof in dodal, da imamo tudi v Sloveniji nekaj odličnih izvajalcev tradicionalne glasbe, nekateri pa so na dobri poti, da to postanejo, vendar še iščejo svojo pravo glasbeno identiteto.

"Ne le izvajalci, tudi občinstvo je čudovito, odziv je edinstven, poleg tega pa naših koncertov ne spremljajo nikakršni izgredi in tudi tisti, ki skrbijo za čistočo, nimajo velikega dela. Slednje je izraz stanja človekove zavesti in to je vsekakor festival za čuteče duše." Okarina etno festival je doslej gostil več kot 150 različnih izvajalcev, letos se jih je predstavilo pet, bila pa so tudi leta, ko se je na festivalu predstavilo vsaj 30 različnih izvajalcev. Tridnevni festival postaja vse bolj priljubljen, letošnjega je obiskalo več kot 3000 glasbenih "okuševalcev", organizator pa je poskrbel, da tudi letos ni bilo vstopnine. Ličof je povedal, da jih bo festival stal dobre tri milijone tolarjev, od tega bo polovico denarja prispe-

vala blejska občina, veliko je tudi prostovoljnega dela. Če je bilo občinstvo navdušeno nad glasbo, so bili gostujoči glasbeniki očarani nad lepoto Bleda in zdraviliškega parka, sanjskega festivalnega prizorišča. Omenjeni festival je prireditev s prihodnostjo, ki naj bi tudi v prihodnje razbijal stereotipe in tradicionalni glasbi dodal še jazz.

Renata Škrjanc,
foto: Gorazd Kavčič

XVII. Festival Radovljica 2004
10. - 23. Avgust 2004

10. 8. 2004, radovljška graščina
MUSICA SECRETA
(Velika Britanija)

12. 8. 2004, radovljška graščina
CHARIVARI AGREABLE
in **CLARA SANABRAS**
(Velika Britanija)

S pričrkovan ob 20.00

Prodaja vstopnic:
Institucija društvo Radovljica, tel. 04/ 5313-100
Povsemna vstopnica v vsaki stani 2700 SIT,
za študente in upokojence pa 2000 SIT.

GORENJSKI GLAS

Jubilej Triglavske muzejske zbirke

Mojstrana - V četrtek, 5. avgusta, je minilo dvajset let, odkar je bila v Mojstrani v nekdanjem študentskem okrevališču, ob poti, ki drži v Vrata, odprta Triglavsko muzejska zbirka. Zadnja leta za to edinstveno zbirko skrbi kustosinja Gornjesavskega muzeja Eli Gradnik.

Gornjesavski planinci so že kmalu po II. svetovni vojni ugotavljali, da bi bilo dobro njihovo bogato planinsko preteklost utemeljiti in prikazati mlajšim in bodočim generacijam ter tujim obiskovalcem naših gora in gorske krajine. Pri zbiranju gradiva za muzej so bili v začetku najbolj aktivni jeseniški planinci, kmalu pa so jim sledili tudi drugi. Ker v šestdesetih letih na Jesenicah ni bilo pogojev za ustanovitev planinskega muzeja, je do tedaj zbrano gradivo sprejelo planinsko društvo Dovje - Mojstrana, ki je začetne težave s prostori reševalo z občasnimi razstavami po Gorenjskem. Šele leta 1984 jim je uspelo skleniti najemno pogodbo za izpraznjene prostore bivšega študentskega okrevališča v Mojstrani. Dom so najprej temeljito obnovili, kasneje pa pod vodstvom arhitekta Janeza Bizjaka ob sodelovanju Gorenjskega muzeja uredili prvo zbirko, ki se

je z leti dopolnjevala in preurejala, še posebej po letu 1997, ko je bila le ta institucionalno vključena v Gornjesavski muzej Jesenice oziroma v njegovo kranjsko-gorsko enoto. Tako je skrb za Triglavsko muzejsko zbirko prevzela kustosinja **Eli Gradnik**, uvedli so inventarno knjigo, kartoteko, poskrbljeno je bilo za depoje in tudi za načrtno zbiranje gradiva z darili in odkupi, za katere sredstva zagotavlja Občina Kranjska Gora.

Kot poudarja Gradnikova, ima zbirka veliko kulturno-zgodovinsko pričevalno vrednost, saj je v slovenskem prostoru edina, ki v takem obsegu na enem mestu združuje predmete in dokumente s področja planinstva, alpinizma in gorske reševalne službe v ožjem okolišju vzhodnih Julijskih Alp. Zbirka, ki zajema gradivo od prvih pristopov na Triglav do II. svetovne vojne je razporejena v sedmih sobah, vsa-

ki izmed njih pa je namenjena določena tematika in sicer: Triglavski narodni park, prvi pristopi na Triglav in delovanje tujih planinskih društev pri nas, ustanovitve in delovanje Slovenskega planinskega društva, gorsko vodništvo, Turistovski klub Skala, delovanje gorenjskih podružnic SPD in gorska reševalna služba. Zbirka obsega veliko število predmetov, dokumentov, fotografij - nekaj gradiva je razstavljenega, nekaj pa ga v depojih čaka na boljše prostorske pogoje, ki jih v obliki novega slovenskega planinskega muzeja smelo načrtujejo v prihodnosti. Trenutno so v galerijskih prostorih zbirke na ogled slike udeležencev planinske likovne kolonije v Vratih, ki jo vsako leto organizira planinsko društvo Dovje - Mojstrana. Zbirka je odprta od začetka maja do konca oktobra vsak dan, razen ponedeljkov, od 10. do 17. ure, ogled pa je, po predhodni najavi možen tudi v času, ko je muzej zaprt. Okroglo obletnico Triglavsko muzejske zbirke bodo nekoliko bolj obeležili ob Aljaževih dnevih konec avgusta.

Igor Kavčič

Lovec s slikarskim čopičem

Jesenice - Od minulega petka in vse do 25. avgusta je v Razstavnem salonu Dolik na Jesenicah na ogled razstava likovnih del slikarja Slavka Bohanca.

Slavko Bohanec, rojen pri Svetem Miklavžu v Slovenskih goricah, je svojo kulturno dejavnost uveljavil v šestdesetih let kot ravnatelj osrednje knjižnice v Kranju. Kasneje je deloval na različnih kulturnih področjih, nazadnje je bil v eni od nekdanjih slovenskih vlad minister za prosveto in kulturo. Vsa leta je bil tudi

velik ljubitelj narave, saj si je v Poljanski dolini, kjer ima počitniško hišico, kot lovec prizadeval za njeno ohranjanje in varovanje. Zdaj, ko je v pokoju, pa je razvil svojo slikarsko nadarjenost, ki jo s pridom izkorišča, saj je ustvaril že zavidljivo število slik.

Ze lanskega maja je razstavljal v Galeriji Krivina v Gorenji vasi

Slikar Slavko Bohanec, v ozadju ravnatelj Dolika Joža Varl in umetnostni zgodovinar dr. Gene Avguštin.

slike v različnih tehnikah in tematikah, od pokrajin, tihožitij, figur in portretov. V Doliku pa je na ogled nov obsežen ciklus slik v oljni tehniki, ki jih Bohanec, kot slikar samouk, predstavlja pod skupnim naslovom Slovenska zemlja naj ostane cvetoča zemlja. Prizori so lirično obarvane prvinke krajine v različnih letnih časih brez objektov človeškega dela, tihožitja, rože v kontrastih s temnim ozadjem, ali pa cvetoči travniki na Makovci v Poljanski dolini, gozdovi v različnih dnevnih kontrastih, temne gmote vzpetin, z meglami preprežene gore. Pokrajine, ki se izgubljajo v daljavi, ki že mejijo na področje abstraktnega ekspresionizma. Slike so prikupne za oko, vendar vsaka v sebi nosi tudi neko razpoložensko noto.

Slavko Bohanec pravi, da je ponosen, da razstavlja prav na Jesenicah, ker so bila mala mesta že nekoč oaze kulturnega življenja, kjer nastaja in se ohranja kulturna dejavnost. Del te so tudi Bohanecve slike, ki so vsekakor vredne ogleda.

Marjeta Vozlič

Začetek festivala Radovljica

Radovljica - Drevi ob 20. uri se bo z otvoritvenim koncertom v radovljški graščini začel 22. festival Radovljica, ki bo tokrat v znamenju glasbene ustvarjalnosti žensk v preteklosti in sedanjosti. Na festivalu bo prvič gostoval mednarodno priznani vokalno-instrumentalni ansambel Musica Secreta iz Velike Britanije, predstavili pa se bodo z madrigali, kanconetami in drugo vokalno glasbo na lirično in epsko poezijo skladateljev 16. in 17. stoletja, kot jih je izvajal znameniti ansambel concerto di donne (koncert žensk) na italijanskih dvorih v Ferrari in Parmi. Radovljški festival bo do 23. avgusta v radovljški graščini in cerkvi sv. Petra, v leški cerkvi Marijinega oznanjenja in v kranjski cerkvi sv. Kancijana gostil vrhunske specialiste za staro in novo glasbo: vokalne umetnike in instrumentaliste na izvornih zgodovinskih glasbilih in tudi sodobne skladatelje, ki se bodo predstavili z novimi deli. V četrtek bosta nastopila **Charivari Agreable in **Clara Sanabras**, v petek se bo z glasbo z dvora Filipa II. predstavil ansambel **More Hispano**, festival pa se bo končal z glasbo o ljubezni, strasti in zapuščenosti v izvedbi **Les Talens Lyriques** in **Anne-Marie Panzarella**. Festival Radovljica predstavlja komorno glasbo preteklih obdobij na izvornih zgodovinskih glasbilih in sodobno glasbo slovenskih in drugih skladateljev za omenjena glasbila. Umetniška vodja in producentka radovljškega festivala **Tjaša Krajnc** je povedala, da bodo koncert ansambla **Movimento** 6. septembra lahko spremljali tudi poslušalci Evroradia.**

Renata Škrjanc

Piše **Eva Senčar**

Za 'knjigobrbce'

Camino, po stezi zvezd (The Camino), zgodba o potovanju avtorice in filmske zvezdnice Shirley MacLaine, prevedla Miriam Drev, Obzorja, Maribor 2001. 301 str., 3.600 sit.

Camino ni tipično osvežujoče poletno branje, kot bi od hollywoodske avtorice to pričakovali; je nekakšna mešanica potopisa - precej bornega, bolj gre za potopis o avtoričinem duševnem stanju, ki se, zelo verjetno, razvija spotoma, zaradi človekovemu organizmu prenaporne poti neskončnega enomesečnega pešačenja, ki si ga zadajo verniki na 800 kilometrov dolgi romarski poti vzdolž severne Španije - Santiago de Compostela Camino. Pot, ki se vije čez polja hribe in doline, skozi mesta in vasi, in je ravno prav skrivnostna in dovolj razpita, da upravičeno zasluži literarne obdelave, so skozi stoletja prehodili, prepešali, mnogi znameniti ljudje: Francišek Asiški, Karel Veliki, Dante in drugi. In zgolj to me je premamilo, da sem se ponovno lotila MacLainove, ki v svojih knjigah najraje prepričuje bralce, da vsi živimo svoje reinkarnacije, ona pa jih, izjemno, vedno znova tudi prepozna. Torej Camino je danes, v času, ko poskušamo ubežati zavojevajoči, vse večji potrebi po kopičenju in malikovanju lastnine, ko so tudi povprečnim potrošnikom dosegljive malodane vsakršne turistične destinacije, in ko je le od naše iznajdljivosti odvisno, do katerih informacij bomo zlahka

prišli, tisto, kar nikakor ni dosegljivo z avionom, stanovanjsko prikolico ali turističnim aranžmajem, ki bi poskrbel tudi za popotnik lunch paketom. Camino je soočenje s samim sabo, s tem, koliko navlake skozi bivanje na tem svetu vlačimo s seboj, in ali jo res potrebujemo. Je trenutek resnice, kaj v življenju 'zmorem jaz sam' in 'koliko še zmorem čustvovati'. Je vprašanje bivati sam s sabo v trenutkih, ko si sam sebi najbolj odveč. Je trenutek, pa čeprav le trenutek, vstopa v drugačno bivanjsko zavest. Pri tem niti ni pomembno, ali nas k temu vodi preutrujenost ali mogoče obsesija brezpogojno doseči cilj, ki smo si ga zastavili. Lastnica radovljške turistične agencije pripoveduje, da je nova oblika dopustniškega sproščanja zahodnih Evropejcev vandranje, česar je na španski stezi zvezd v obilici, je pa tudi planinarjenja, spanja po bajtah, *refugiah*, ki romarje zelo skromno oskrbijo, okušanja hladu gorskih krajev in pripeke nižin; mnogi za prečenje Camina kot pomagalo izkoristijo razna prevozna sredstva, drugi se na pot podajo s celo družino, nekateri popolnoma sami. Menda mnogi res občutijo zemeljska elektromagnetna valovanja, starodavnost narave, vesolja, ki jo omogoča lega poti 'zmajevih linij', ki se vijejo pod rimsko cesto in predstavljajo temeljno strukturo eteričnega duha. Vendar romanje do končne postaje, katedrale v Composteli, kjer častijo apostola Jakoba, že zdavnaj ni več domena le krščanskega sveta. Je vsakršni izživ iskanja in samopreizkušanja. "Tudi slovenska dežela tebe pozna Kompostela, priča popotnik naj ta, ki je na Kranjskem doma," je pred sto leti zapisal romar kranjskogorski župnik Jožef Lavtizar. Slovenci imamo v počastitev prvega apostolskega mučenika svojo Jakobovo pot - posvečeno mu je 67 slovenskih cerkva, piše na domači spletni strani Društva prijateljev poti sv. Jakoba v Sloveniji, ki želi obnoviti romarske poti preko Slovenije.

Praznično za Veliki šmaren

Osrednji nedeljski dogodek bo na Brezjah, kjer bo ob 10. uri slovesna maša. Slovesno bo tudi na Primskovem, na Kredarici in v Žiganji vasi.

Kranj - Za največji krščanski praznik veliki šmaren, ki mu pravijo tudi "Marijino vnebovzetje, velika maša ali velika gospojica", bo tudi na Gorenjskem slovesno. V soboto, 14. avgusta, ob 19. uri bosta na **Kredarici** pri kapelici Matere Božje maša in procesija z lučkami. Na **Brezjah** bo ob 20. uri slovesno somaševanje, ki ga bo vodil novi gvardijan frančiškanskega samostana in rektor bazilike pater **Silvin Krajnc**. Po maši bo po vasi procesija z lučkami. Na **Primskovem v Kranju**, kjer je farna cerkev posvečena Mariji Vnebovzeti, bo ob 19.30 slovesna maša, ki jo bo vodil upokojeni beograjski nadškof **dr. Franc Perko**. Slovesnost se bo nadaljevala v nedeljo ob treh popoldne, ko bodo blagoslovili obnovitvena dela na cerkvi.

V nedeljo, 15. avgusta, bo osrednja velikošmarenska slovesnost ljubljanske nadškofije na Brezjah. Na trgu pred baziliko bo končano romanje pod geslom "Marija Pomagaj - žena upanja", ob 10. uri pa bo slovesna maša, ki jo bo daroval upravitelj ljubljanske nadškofije škof **Andrej Glavan**. Ob 11. uri bo maša na Kredarici, ob 18. uri pa bo škof **Andreja Glavan** v **Žiganji vasi** v župniji Križe v podružnični cerkvi sv. Urha blagoslovil tri nove zvonove.

Na Brezjah je vsako leto osrednja šmarenska slovesnost za ljubljansko nadškofijo (na fotografiji), mariborski in koprski škof pa mašujeta na Ptujski gori in na Sveti Gori.

V preteklih letih je bila šmarenska slovesnost na Brezjah deležna velike pozornosti slovenske javnosti, ker je zadnji ljubljanski nadškof in metropolit **dr. Franc Rode** na njej v pridigi javno in jasno povedal, kako gleda katoliška cerkev na svoj položaj v Sloveniji in na odnos države in politike do nje. Njegove govore so nekateri ko-

mentirali z naklonjenostjo, drugi pa so jih imeli za pretirane, za preostre in za nedopustno vtikanje Cerkev v politiko in javne zadeve, ki ni skladno z ločitvijo Cerkev in države. Tiha pričakovanja, da bo Sveti sedež že do poletja imenoval novega ljubljanskega nadškofa, ki naj bi imel prvi javni nastop v tej funkciji prav na Brezjah (v pri-

meru izbora enega od slovenskih škofov, ki so že pridigali na Brezjah - op.p.), se niso uresničila. Tako bo velikošmarensko sporočilo katoliške Cerkev na Slovenskem vernikom in slovenski javnosti naloga škofijškega upravitelja škofa **Andreja Glavana**.

Jože Košnjek

Prazniki in godovi

Lovrenc, šmaren in Rok

Po ljudskih šegah varuje Lovrenc pred opeklinami, bolečinami in vročico, prosijo pa ga tudi za dobro letino, saj njegov god napoveduje prihod jeseni.

Danes, 10. avgusta, je praznik mučenke **Asterije** (Zvezdane) in diakona ter mučenca **Lovrenca**, ki je med Slovenci zelo spoštovan svetnik. Lovrenc je bil eden od sedmih diaconov rimske cerkve, ki jo je takrat vodil papež **Sikst II.** Ker je cesar **Valerijan** zaprl papeža in zahteval cerkveno premoženje, da je Lovrenc razdelil revežem. Cesar ga je dal prebičati in nato hudo ranjenega peči na ražnju. To se je zgodilo leta 10. avgusta 258. Lovrenca, njegovo ime pomeni z lovorjem ovenčan, častijo kot zavetnika ubogih in vseh, ki imajo opravka z ognjem: gasilcev, steklopihalcev, kuharjev in likalic. Varuje pred opeklinami, bolečinami v hrbtu in vročico. Je tudi "vremenski svetnik", saj je mejnik med poletjem in prvo jesenjo. Tako trava, ki do Lovrenca ni pokošena, ni nič vredna. Korenje mora biti opleto, sicer bo ostalo korenček. Če bo na Lovrenca lepo, bo lepa vsa jesen.

Jutri, 11. avgusta, bo praznik mučencev **Tiburcija** in **Suzane** ter **Klare** (**Jasne**) **Asiške**, soustanoviteljice reda klaris. Na njeno življenje je vplival rojak **Francišek Asiški**, s katerim sta ustanovila red ubogih sester sv. Klare ali klarise. Na Slovensko so prišle leta 1300 in v Meki-njah pri Kamniku zgradile samostan. Nekaj časa so bile tudi v Škofji Loki, sedaj pa so v Nazarjah.

V četrtek, 12. avgusta, se katoliška cerkev spominja redovnice **Ivane Franciške Šantalske**, mučencev **Hilarije** in **Evplija** ter papeža **Inocenca XI.** V pe-

tek, 13. avgusta, bo praznik redovnika **Janeza Berhmansa**, redovnice **Radegunde**, papeža **Poncijana** in duhovnika ter mučenca **Hipolita**.

V soboto, 14. avgusta, bo praznik **Evzebija iz Rima** in mučenca **Maksimilijana Kolbeja**. Posebej znana in pretresljiva je zgodba o **Maksimilijanu Kolbeju**, redovniku minoritu, ki se je rodil 1894 v vzhodnem delu Poljske. Ko so ga leta 1941 Nemci drugič zaprli v taborišču **Auschwitz**, je šel prostovoljno v smrt namesto družinskega očeta **Franca Gajowniczeka**.

V nedeljo, 15. avgusta, bo praznik mučenca **Tarzija** in redovnika **Hijacinta Poljskega**. Slovenci pa na ta dan še posebej častijo praznik Marijinega vnebovzetja ali veliki šmaren, ki je slovesni in zapovedan praznik. Veliki šmaren je med najstarejšimi Marijinimi prazniki. Je spomin na Marijin odhod s tega sveta, ko je bila "z dušo in telesom vzeta v nebesa". Ta verska resnica (dogma) je bila razglašena 1. novembra leta 1950.

V ponedeljek, 16. avgusta, bo praznika spokornika **Roka**. Najpogosteje je upodobljen s kužno rano na nogi in s psom, ki mu prinaša kruh. Je zavetnik zoper kužne bolezni. Leta 1317 je v Italiji razsajala kuga. Z njo se je okužil tudi **Rok**, ki je pomagal bolnikom, vendar je čudežno ozdravel. Legenda pravi, da ga je s pijačo krepčal angel, pes pa mu je prinašal kruh in meso.

Rok je med Slovenci vedno bolj pogosto ime.

Jože Košnjek

Pomembne naloge krajevnih škofov

Svojo službo opravlja pod oblastjo rimskega papeža. Vendar pa osebno izvaja to oblast kot Kristusov namestnik in ne papežev namestnik. Papeževa oblast škofove oblasti ne omejuje, pač pa jo zavaruje in okrepi.

Ljubljana - Oblast krajevnega škofa (škofa škofije, kot npr. Ljubljana) je redna, lastna in neposredna ter je omejena na določen teritorij in lastne vernike. Svojo oblast izvaja v moči *missio canonica* (kanonično poslanstvo), s katero mu je papež določil del Cerkev in s tem določen del vernikov, za katere mora skrbeti. Svojo službo opravlja pod oblastjo rimskega papeža. Vendar pa osebno izvaja to oblast kot Kristusov namestnik in ne papežev namestnik. Papeževa oblast škofove oblasti ne omejuje, pač pa jo zavaruje in okrepi. V svoji škofiji ima škof tudi zakonodajno izvršno in sodno oblast. Papež pa si

lahko pridrži pravico do presojanja določenih zadev le zase.

Prevzem službe novega škofa se imenuje: vzetje škofije v kanonično posest. To pomeni uradno in javno dejanje, s katerim se potrdi zakonitost dokumentov, na podlagi katerih imenovani škof prevzema škofijo. Pred tem dejanjem se še ne sme vmešavati v delo škofije.

Škof se mora v svoji škofiji ozirati na katoličane, nekatoličane in nekrščene. Stati mora ob strani tudi katoličanom, ki niso latinskega obreda. Vsak vernik ima namreč pravico opravljati bogoslužje po lastnem potrjenem obredu. Posebno skrb mora škof posvečati ne-

krščeni in tistim, ki so sicer krščeni, ne živijo pa kot kristjani. Škofu so verniki dolžni pomagati pri teh poslanstvih. Skrb škofa za duhovnike je zelo poudarjena. Mora jih poslušati in se z njimi pogovarjati, varovati njihove pravice, skrbeti, da izpolnjujejo svoje dolžnosti, skrbeti za vsa potrebna sredstva za njihovo polno in neprekinjeno duhovno in intelektualno formacijo, skrbeti za njihovo vzdrževanje in socialno varstvo. Pri tem seveda tudi od duhovnikov zahteva njihovo pokorščino škofu. Škof je dolžan pospeševati duhovne poklice, še posebej duhovniške in misijonske. Poskrbeti mora, da ob

pomanjkanju duhovnikov skrb za župnije prevzamejo laiki.

Škof je dolžan učiti in razlagati verske resnice, o njih pridigati, skrbeti da se vrši katehetska vzgoja, izvaja verouk in da je zagotovljena potrebna svoboda v raziskovanju resnic (teološki študij). Njegova naloga je tudi pisanje pastoralnih pisem, ki jih berejo v cerkvah in oznanjevanje preko medijev. Škof je dolžan oznanjati vse resnice. Take ki ljudem ugajajo in take ki manj ugajajo.

Škofje so tudi dolžni maševati za svoje vernike, ne da bi za to prejeli kak dar. V svojo škofijo lahko po potrebi uvede ali ukine tudi kake posebne praznike. V

svoji stolnici je dolžan predsedovati liturgiji. Priložnosti za obiskovanje drugih župnij pa se pojavi predvsem ob birmovanjih. Pri teh mašah je dolžan nositi škofovska znamenja, kot sta mitra (kapa) in pastoral (palica), ki poudarjata škofovsko dostojanstvo. Z II. Vatikanskim koncilom se je zmanjšal pomen uporabe teh znamenj, tako da danes prihaja tudi do poenostavitve. Še posebej je to pomembno v misijonskih področjih, kjer so taka škofovska znamenja neobičajna in se ne vključujejo dobro v regionalno kulturo.

Dominik Frelih

Jasna Paladin

II. del

Kamniški kurhaus

O kamniškem kopalnišču iz leta 1476, ki je v virih omenjen natanko 400 let pred kamniškim Kurhausom, ki je stal na istem mestu, je Josip Benkovič leta 1892 zapisal naslednje: "V 15. stoletju so imeli meščani svoje strelišče in v najemu deželno kopalnišče 'am Gries' pri Nevljah, nekako tam, kjer je sedaj zdravilišče po Kneipovem načinu."

Njegove skromne omembe kopalnišča je temeljiteje dopolnil Ivan Zika. O kamniškem kopalnišču, ki je takrat veljalo za pravo razkošje, je zapisal naslednje:

"Vsa kopalnišča so bila kot donosne ustanove last deželnega kneza, ki je dobival od njih stalne dohodke. Kopalnišče v deželno knežjem mestu Kamnik je sodilo pod upravo kranjskega vicedoma, do-

hodki pa so se stekali v njegovo blagajno. Cesar **Friderik III.** pa je 26. februarja 1478 prepustil kopalnišče mestu Kamniku pod pogojem, da meščani tam zgradijo most in plačajo vicedomskemu uradu letno pol funta vinarjev. Iz starih zapiskov vemo, da je imel leta 1496 kopalnišče v najemu **Jorg Pader**. Za najemnino je plačeval 2 četrtska funta vinarjev. Ker je svet, na katerem je bilo kopalnišče, sodil pod Nevlje, so morali Kamničani plačati letno 2 goldinarja najemnine. V začetku 16. stoletja pa je narasla voda odnesla kopalnišče in opustošila svet med **Bistrico** in **Nevljico**. Kamničani so potem sezidali novo kopalnišče."

Prvotno kopalnišče je bilo zelo razvito in pomembno za Kamnik, vendar njegov propad verjetno ni povezan le z naraslo vodo - v 16. stoletju je

nekdaj bogato mesto začelo počasi nazadovati. Tuhinjska pot je namreč začela izgubljati pomen zaradi upadanja trgovine s Hrvaško in Ogrsko ter zastoja prometa z Benetkami. Leta 1573 so pošto ponovno začeli prenašati skozi Črni graben in konec 16. stoletja je bila trgovska pot skozi Kamnik dokončno opuščena. Kamnik je tako ostal ob strani in začel naglo propadati, k temu pa so veliko pripomogle tudi naravne nesreče, kuga, potres in požari.

V 2. polovici 16. stoletja se je nekaj časa zdelo, da je Kamnik prav zaradi odmaknjenosti pridobil nekoliko več ugleda, saj je bil, podobno kot v 14. stoletju, "na glasu kot kraj z zdravim in svežim podnebjem, od koder prijetni vetrovi s planin odnašajo kužne bolezni".

V Kamnik so preselili sodišče in druge urade iz Ljubljane, prav tako se je v mesto pod Kamniškimi planinami umaknil deželni zbor.

Ko je bila kuga zatrta, se je v deželo vrnilo normalno življenje, ki pa Kamniku ni napovedovalo dobrih časov. Uradi so se vrnil v Ljubljano, pošte

niso več prenašali skozi Tuhinjsko dolino, ampak čez Trojane, bistveno zmanjšan promet je povzročil neizogiben propad mesta.

Čeprav je glas o zdravem podnebjem in prijetnem bivanju pod planinami, ob vznožju gozdnih gričev, med Ljubljančani vedno vzdrževal željo po letovanju v Kamniku, je mesto v 2. polovici 17. stoletja že popolnoma propadlo in Valvasor nam omenja Kamnik za zgled, kako propadajo cvetoča kranjska mesta: četrtnina hiš je bila takrat podrtih, trgovina je zamrla, plemstvo se je izselilo, Kamnik je izgubil svoj lep in bogat izgled. Od tega propada si je le težko in počasi opomogel.

Obdobje ponovnega rahlega vzpona mesta pomeni 2. polovica 18. stoletja, ko po mnenju **Olge Janša** lahko že govorimo o turizmu v pravem pomenu besede.

In takratni popotniki, ki so na novo začeli odkrivati svet okoli sebe, so neredko "zašli" tudi v Kamnik, ki je ponovno, kot že stoletja prej, navduševal prav s svojo lepo naravo in lego pod Kamniškimi planinami.

Čim hitreje okoli sveta

Bo Jure Šterk s tokratnim podvigom dosegel zastavljene svetovne rekorde? Zase pravi, da ima dvajset odstotkov možnosti za uspeh, vendar je njegov cilj pravzaprav obpluti svet s čim manj postanki.

Televizijec in vremenar Robert Erjavec, ki je pogovor vodil, morskoličnik Jure Šterk ter direktor podjetja Rapal Uroš Petrič.

Ljubljana - Vodilni slovenski jadralci **Jure Šterk**, ki je zaradi svojih uspehov znan tako širši kot profesionalni javnosti, se bo v teh dneh (z jadnico Lunatic) spet podal na pot okoli sveta. Poskušal bo dosegati tri svetovne rekorde. Če mu uspe, bo postal najstarejši moški, ki je obplul svet brez postanka, z deslet najkrajšo jadranje, njegovo potovanje pa bo tudi najdaljše samotarsko jadranje brez postanka doslej. Njegova pot bo potekala od Izole, Gibraltara, do Južne Afrike, Južne Avstralije, južnega dela Nove Zelandije, Južne Amerike in skozi Gibraltar.

Na pot se odpravlja z že omenjeno jadnico Lunatic, ki je

dolga 9,30 metra in težka pet ton. To je potovalna barka, ki se v marsičem razlikuje od regatnih.

Jure je pripravljen tudi na nevarnosti, ki ga bodo spremljale na njegovem samotnem potovanju. Pravi, da je pomembno izogibanje ladijskim linijam, nepredvidljivim srečanjem z neznanimi predmeti, ki plovejo po morju, pomembne so vremenske razmere in nevarnost predstavljata tudi padec v morje - ta je že njegov stari znanec. Ker pa se je odločil, da mora svet objadati s čim manj postanki, se je na pot kondicijsko dobro pripravil in tudi s hrano dobro založil. Tu prevladujejo konzerve. Njegov načrt (dosežki so že pri-

javljeni Guinnessovi knjigi rekordov) je podprlo slovensko podjetje Rapal, ki ga je opremilo s svojo storitvijo GPS-SOS. Ta omogoča sledenje potovanja, merjenje uspešnosti poti, predvsem pa predstavlja pomemben element varnosti na takšni poti. Direktor podjetja Rapal, d.o.o., **Uroš Petrič** je razložil, da gre za merilni sistem, s katerim se bodo beležili rekordi in je zasnovan na GPS-tehnologiji (Global Positioning System). Njegova nadgradnja je visokotehnološka storitev za spremljanje mobilnih objektov (plovila, vozila ...), s katero se lahko s pomočjo interneta kadarkoli preveri položaj plovila, ki ima nameščeno navigacijsko napravo. Jadralnica Lunatic ima tako nameščeno sledilno napravo GPS/GSM, ki prek GPS sistema sprejema lokacijske koordinate plovila, medtem ko jih prek GSM sistema prenaša v nadzorni center. Podatke o lokaciji lahko tako spremljajo vsi zainteresirani, ki imajo dostopno kodo za posamezno plovilo ali vozilo. Juretu Šterku bomo lahko na njegovem potovanju sledili na internetni strani www.gps-sos.com. Glede na to, da spada v vrste radioamaterjev, pa se bo poskušal s popotovanjem javljati vsaj enkrat tedensko.

Alenka Brun,
foto: Tina Dokl

Kolesarski dan na Ambrožu

Kranj - Športno društvo **Interšport Kokrica** s pomočjo številnih drugih društev organizira 21. avgusta kolesarski vzpon na **Ambrož pod Krvavcem**. Pot kolesarjenja je v celoti asfaltirana v dolžini 9,5 kilometra z vzponom okoli 720 metrov. Štart (individualen ali v manjših skupinah med 8. in 10. uro z mesta vpisa) bo v Cerkljah, cilj pa na turistični kmetiji Slatnar na Ambrožu. Kolesarjenje na Ambrož ne bo tekmovalnega značaja, zato morajo vsi udeleženci prilagoditi način vožnje svojim sposobnostim in opremljenosti. Udeležijo se ga lahko vsi, ne glede na starost, otrokom mlajšim od 14 let pa priporočajo spremstvo staršev. Čas vožnje ni pomemben. Cesta za drugi promet ne bo zaprta, zato morajo kolesarji upoštevati prometne predpise in vzdržati na lastno odgovornost. **Namen prireditve ni tekmovalen, temveč rekreativen.** Gre za kolesarski izlet, v okviru občinskega praznika občine Cerklje, promocijo turističnega gorskega kolesarjenja, pospeševanje visokogorskega kmečkoga turizma ter predstavitev medijskih sponzorjev rekreativnega kolesarjenja na Gorenjskem.

Prijave za vzpon bodo sprejemali na dan prireditve med 8. in 10. uro pred Pizzerijo "Pod Jenkovo lipo" v Cerkljah. Prijavnina za kolesarje znaša tisoč petsto tolarjev, za spremljevalce in druge goste pa ravno tako. Njihove ugodnosti so enake kot pri kolesarjih, le da ne dobijo medalj. Ugodnosti pa so: spominska medalja, planšarska malica z napitkom in pravica pri žrebanju vabljivih praktičnih nagrad.

Prireditve bo spremljal bogat program, ki bo potekal od devete ure dalje ob ciljnem prostoru: spominske medalje (ob vpisu), zabavni program z živo glasbo in dodatno gostinsko postrežbo do zaključka (predvidoma ob 18. uri), promocija akcije RTC Krvavec "ujemi poletni dan na Krvavcu", planšarska malica s čajem (od 9. do 14. ure), promocija gostinsko usmerjenih planšarij na Krvavcu - prijazne za kolesarje, promocija posebne akcije Gorenjskega glasa z žrebanjem nagrad, promocija Radia Belvi in GTV v akciji 30 kolesarskih gorskih vzponov po Gorenjskem, žrebanje praktičnih nagrad med vsemi udeleženci ob 12.00, kolesarski skok na Kriško planino v planšarijo Vižencar ali na Krvavec v brunarico "Sonček" (samo z gorskimi kolesi - po lastni želji), izbor gorenjske "kolesarske kraljice" in dveh spremljevalk, podelitev pokala za "kolesarsko grčo" najstarejši udeleženelec in udeleženkaka, ki prikolesari na Ambrož, podelitev treh pokalov za najštevilnejše družine podelitev pokala za najštevilnejšo ekipo (v enotnih dresih), posebna nagrada za najtežjega kolesarja, ki se je pripeljal na Ambrož, torta za najmlajšega kolesarja, ki je prevozil vzpon na Ambrož, promocija LTO - kolesarske poti po gorenjski (območje KOKRA) in še marsikaj zanimivega. Organizatorji kolesarjem predlagajo motorno spremstvo svojcev ali prijateljev tudi za prevoz dodatnih oblačil, kajti **prireditve bo potekala ves dan in ob vsakem vremenu.** V primeru dežja bo organizator na ciljnem prostoru postavil večji šotor. **A. B.**

Kolesarski vodnik po Pomurju

Kranj - Bike center iz Moravskih Toplic je v sodelovanju s Pomursko turistično zvezo in projektom Panonija pripravil izdajo **Kolesarskega vodnika po Pomurju** z okolico.

Gre za prvi kompletni kolesarski vodnik po Pomurju in za prvi kolesarski vodnik o katerikoli slovenski regiji, ki bo preveden v nemščino in angleščino. Vodnik vsebuje zemljevide v merilu 1 : 50.000, trinajst prog - Termalna pot (130 km), Slovenske gorice I (50 km), Slovenske gorice II (16 km), Jeruzalem (20 km), Ravnica I (19 km), Ravnica II (29 km), Ravnica III (20 km), Ravnica IV (11 km), Goričko I (68 km), Goričko II (55 km), Goričko III (31 km), Madžarska I (28 km), Madžarska II (38 km) - 530 kilometrov opisanih kolesarskih poti, ki omogočajo poljubno prepletanje in s tem sprotno prilaganje, kolesarjenje, prijazne lokacije, profile (konfiguracije) prog.

Vodnik sta pripravila vodja Bike centra iz Moravskih Toplic, avtor uspešne in mednarodno prepoznavne kolesarsko-turistične znamke Pomurje on Bike, kolesarski popotnik, ultramaratonski kolesar, organizator maratonov **Sergej Kaučević** in njegova soproga, učiteljica, navdušena kolesarka, ljubiteljica narave in ljudi, izjemna motivatorica in animatorica **Lilijana Pozderec**.

Alenka Brun

Taborniki ujeli svoje sanje

Najbolj popularna aktivnost vseevropskega tabora tabornikov Pow Wow v Ilirski Bistrici je bila "proga preživetja".

Ilirska Bistrica - Zveza tabornikov Slovenije je od 30. julija do 8. avgusta gostila vseevropski tabor za gozdnice in gozdnice z imenom "Pow Wow". Pod sloganom "Ujemi svoje sanje" je kar 1200 tabornikov spoznavalo lepote naše države in se udeleževalo mnogih delavnic in dejavnosti, med katerimi je bila večina najbolj všeč proga preživetja.

Prireditve Pow Wow (zborovanje indijanskih plemen) je bila največja mladinska prireditve v zgodovini slovenskega taborništvu in v naši državi nasploh. Udeleženci so v Ilirsko Bistrico

Proga preživetja je navdušila

prispeli v petek, 30. julija, otvoritvena slovesnost pa je bila dan kasneje. Celoten tabor je predstavljal nekakšno vesolje, ki ga je povezovala Mlečna cesta. Vesolje je bilo razdeljeno na pet področij, vsakega od teh je predstavljal en planet: Mars, Jupiter, Merkur, Saturn in Neptun. Planeti so bili razdeljeni na vesoljske baze, baze pa na skupine

devetih tabornikov in vodnika. Vsi udeleženci so bivali v šotorih, vsaka skupina si je sama pripravljala hrano in se po dogovoru z vodnikom sama odločala, katere aktivnosti se bodo udeležili naslednji dan. "Tabor je kot nekakšno malo mesto, saj je organizirana trgovina s prehrano in mešanim blagom, pošta, sprejemna in varnostna služba, radio, časopis, komunalna služba in zdravstvena oskrba," nam je povedala Ajda Drozg, zadolžena za odnose z javnostmi.

Taborniki so izbirali med 120 različnimi aktivnostmi in delavnicami. Na voljo so jim bile kulturne, etnološke, ustvarjalne, cirkuške, elektrotehnične, internetne, fotografske, taborniške in še mnoge druge delavnice. Organizirani so bili tudi izleti, ki so se jih pogosteje udeleževali tujci, saj so hoteli spoznati Slovenijo.

Zelo obiskane so bile športne delavnice, najbolj pa jim je bila všeč proga preživetja, ki je bila polna ovir, prebiti se je bilo treba tudi preko labirinta in se na koncu spustiti po vrvi preko blata. Mladim so bila zelo všeč tudi večerna druženja. Poskrbeli so tudi, da je vsak dan izšel časopis Črna Luknja. V sklopu aktivnosti Center Mladih so se predstavile različne organizacije, npr. Unicef, Amnesty Inter-

Mlade kranjske tabornice, v ozadju vodnica Bača

national, Slovenska vojska, Policija in podobno.

Namen tabora je bil mladim omogočiti, da si ob vstopu Slovenije v EU v neposrednem stiku z vrstniki izmenjajo informacije, pomembne za bivanje na skupnem prostoru, povezati se s skavti in taborniki iz drugih držav. Tabora se je udeležilo nekaj več kot 150 tabornikov in skavtov iz drugih držav. V Ilirsko Bistrico je prišlo tudi 21 Ircev. Odločili so se, da bodo polovico časa namenili delavnicam, drugo polovico pa izletom, saj je jim zdi Slovenija zelo lepa dežela. "Otrokom so bile najbolj všeč soline," nam je povedal njihov vodnik Kevin McGarry. Presenečeni so bili nad prijaznostjo Slovencev. V terek zvečer jih je sosednja skupina povabila na golaž. V Ilirsko Bistrico so odšlo tudi 25 tabornikov iz

Kranja. Tabornice Šapi, Gumica, Dana, Mivka, Trlica in njihova vodnica Bača so kot večina drugih najbolj uživale na progi preživetja in orientacijskem teku, ki ga sicer niso dokončale, saj je veter odpihnil zastavice. Udeležile so se tudi izdelovanja iz usnja in gline, lokostrelstva, delavnic iz kemije in še nekaterih športnih aktivnosti. Najbolj so se ujele z vrstniki iz Trsta, čeprav so se pogosto težko razumeli. "So zelo prijazni, pred dnevi nam je veter podrž kuhinjo in so nam takoj pomagali," pojasnjuje Bača. Navdušila jih je tudi predstavitev slovenske vojske. "Na sebi smo imele 12-kilogramski neprebojni jopič in v rokah pištolo," so nam povedale punce. Prepričane so, da se bodo naslednjega tabora spet udeležile.

Ana Hartman

Le še dobrih tristo mest za mlade

Kranj - Izbirni postopek za vpis v višje strokovno izobraževanje v študijskem letu 2004/05 je za vse kandidate opravila enotna Višješolska prijavna služba s sedežem v Šolskem centru Celje. Sprejeti kandidati se morajo v prvi letnik vpisati do konca avgusta.

Vseh prijavljenih kandidatov je bilo letos 6101, od teh jih je pogoje za vpis izpolnilo 4825. Sprejetih je bilo slabih 90 odstotkov kandidatov (4.318), zavrnjenih pa 507 zaradi premajhnega števila točk za vpis v programe z omejitvijo vpisa. Razmerje med sprejetimi in zavrnjenimi kandidati je zelo podobno lanskemu oziroma predlanskemu povprečju. Vpis je bil za mladino omejen v programe turizem na Višji strokovni šoli za gostinstvo in turizem Bled ter Gostinski šoli Maribor, živilstvo na Živilski šoli Maribor, telekomunikacije in poštni promet na Šolskem centru za pošto, ekonomijo in telekomunikacije Ljubljana, poslovni sekretar na Višji strokovni šoli Maribor, promet na Višji prometni šoli Maribor ter komercialist na Poslovno-komercialni šoli Celje. Omejitve vpisa za odrasle ni bilo. Za drugi prijavni rok so razen za program vrtnarja ter v dveh zasebnih šolah B&B ter Abitura, obe sta višji strokovni šoli, še vpisna mesta. Skupaj jih je kar za 2.868 kandidatov, večina je namenjena odraslim (2.474). Po 31. avgustu, ko se konča vpis sprejetih v prvem prijavnem roku, bo prostih mest še več, saj izkušnje iz preteklih let kažejo, da se vsi ne vpišejo. Podatki o teh mestih bodo takrat objavili na višjih strokovnih šolah, spletnih straneh ministrstva (www.mszs.si) ter na spletni strani višješolske prijavne službe (www.vss-ce.com). Letošnja novost v višjem strokovnem izobraževanju je, da se z drugo prijavo lahko prijavi tudi tisti kandidati, ki niso oddali prve. Praktično to pomeni, da se bodo v izbirnem postopku upoštevale vse prijave kandidatov, razen tistih, ki so bili sprejeti v prvem roku. **Boštjan Bogataj**

Šola preseljena v Ljubljano

Kranj - Vlada je konec julija sprejela sklep o ustanovitvi zavoda za slepo in slabovidno mladino v Ljubljani. Znano je, da sta v Škofji Loki več desetletij delovala Srednja šola in dom pri Centru slepih in slabovidnih Škofja Loka (CSS), ki pa sta se s sklepom vlade preselila v sedaj ustanovljeni zavod.

Tudi ljubljanski zavod ima, tako kot škofjelški CSS, dolgoletno tradicijo. Oba v zadnjih letih beležita upad števila otrok in mladostnikov. "Zlasti se ta upad pozna v Srednji šoli in domu v Škofji Loki, zato bo le-ta s pripojitvijo k zavodu v Škofji Loki ukinjena," nam je sporočila mag. Polona Šoln Vrbinč iz kabineta ministra na šolskem ministrstvu. Zavod za slepo in slabovidno mladino v Ljubljani je do sedaj opravljal vzgojno izobraževalno dejavnost za slepe in slabovidne otroke na področju predšolske vzgoje, osnovnošolske prilagojenega izobraževanja in domske vzgoje, bo sedaj opravljal še dejavnosti za izobraževanje otrok z motnjami v razvoju, srednješolsko poklicno in strokovno izobraževanje, kakor tudi dejavnosti dijaških in študentskih domov. Vsa sredstva za delovanje zavoda zagotavlja ministrstvo, ki bo plačalo tudi adaptacijo. **Boštjan Bogataj**

Plavalci si želijo državnih rekordov

Na tokratne olimpijske igre v Atene se bo odpravilo največ plavalcev doslej, šest plavalcev in šest plavalk.

Kranj - Med njimi je kar sedem Gorenjcev, seveda pa ne gre pozabiti tudi na selektorja Cirila Globočnika. Plavalci so se v zadnjih dveh mesecih z rezultati že izkazali, še posebej gre izpostaviti mladi Anjo Klinar in Saro Isakovič, najpomembnejše delo zadnjih dveh tednov pa je bil trening v Kopru. Tam so se privajali na peklensko vročino in pilili še zadnje podrobnosti pred potjo v Grčijo. Po naših informacijah je danes večina slovenskih plavalcev že na olimpijskem bazenu v Atenah.

Plavalce smo pred odhodom povprašali o njihovih ciljih, a praktično vsi odgovarjajo, da

Sara Isakovič

grejo na olimpiado izboljšati svoje osebne (velikokrat s tem tudi državne) rekorde, o uvrstitvah pa ne želijo govoriti. "Dali bomo vse od sebe, kam nas bo to uvrstilo, pa bomo videli na

prizorišču," bi bil strnjen njihov skupen odgovor. Nastopi plavalcev bodo od 14. do 21. avgusta.

Sara Isakovič je s svojo formo zelo zadovoljna. Na pripravah v Kopru je izboljševala še obrate in skušala izkoristiti rezerve. "O pričakovanih ne bi govorila. Sem mlada in neizkušena, plavam v šprinterskih disciplinah, kjer je konkurenca zelo velika. Kot vsak športnik bom dala vse od sebe, kar naj bo vsaj blizu osebnemu rekordu. Največ pričakujem na 100 metrov prosto," nam je zaupala Sara, ki bo nastopila še na 50 in 200 metrov prosto ter v štafeti 4 x 200 metrov prosto.

Tudi **Anja Klinar** je z zadnjimi rezultati, predvsem pa z nastopi na mladinskem evropskem prvenstvu, zelo zadovoljna. "Glede na to, da takrat nisem bila v formi, pričakujem, da bom v Atenah na vrhuncu. Pričakujem izboljšanje rekordov, če ne bo večjih presenečenj, pričakujem uvrstitev tudi v finale," nam je pred dnevi zaupala Anja. Pravi, da se število preplavlanih kilometrov iz leta v leto povečuje, tako da vse boljše rezultate niso naključje. Tako lahko še boljše rezultate pričakujemo tudi ta mesec. Nastopila bo na 400 metrov mešano, 200 metrov metuljček in v štafeti 4 x 200 metrov prosto.

Tudi **Emil Tahirovič**, tako kot Anja in Sara, gre tokrat prvič na olimpiado. Nastopil bo na 100 in 200 metrov prsno ter v štafeti 4x100 metrov. "Letos je ves proces treninga posvečen največjemu športnemu dogodku - olim-

Anja Klinar

pijskim igram. Kar smo do sedaj naredili, smo naredili, samo še polakirati bo treba formo," nam je povedal krški Kranjčan. Njegovi letošnji rezultati so bili odlični, v Atenah pa napoveduje še izboljšanje osebnih rekordov. Na katero mesto ga bo to privedlo, pa ni mogoče napovedati.

Kranjčanka **Alenka Kežar** je formo pilila na zadnjih skupnih pripravah slovenske reprezentance v Kopru. Slabši rezultati na mitingu v Kranju je niso strli, saj so po njenem mnenju posledica utrujenosti, saj se je takrat komaj vrnila iz Združenih držav. Alenka bo v Atenah nastopila na 200 metrov mešano, hrbtno in prsno. "V zaključnih pripravah se bom posvetila sprintu. V Atenah računam na uvrstitev v polfinale, če mi to uspe tudi na 200 metrov hrbtno, še toliko bolje. Večjih težav z zdravjem nimam."

Med plavalnimi mojstri na olimpijskih igrah v Atenah bo nastopil tudi Kranjčan **Marko Milenkovič**. 28-letni plavec radovljiškega plavalnega kluba bo nastopil v disciplini 400 metrov mešano.

Škofjelovčanka **Anja Čarman** se je pred tremi tedni, tako kot Alenka Kežar, priključila slovenskim plavalnim olimpijcem, prej pa je trenirala v Združenih državah. "Na treningih sem plavala tako dobro kot pred evropskim prvenstvom. V Kopru smo se navajali na vročino, tako da bomo lažje preživeli vročino v Grčiji. Pričakujem izboljšanje osebnih rekordov," nam je še povedala Anja, ki bo nastopila na 4x200 metrov mešano, 200 metrov hrbtno ter 400 in 800 metrov prosto.

Lavra Babič, plavalka v štafeti 4 x 200 metrov, je bila za nastop na olimpijskih igrah bila izbrana tik pred zaključnimi pripravami in pred državnim prvenstvom. "Zelo sem se razveselila odločitve selektorja, saj je nastop na olimpijskih igrah za vsakega športnika zagotovo nekaj posebnega. Potrudila se bom po najboljših močeh, zadnje dni pa sem izkoristila za stopnjevanje forme in upam, da bom v Atenah dobro plavala, morda celo dosegla osebni rekord," je povedala 17-letna članica PK Radovljice, doma iz Brezj, dijakinja 2. letnika jeseniške gimnazije.

Boštjan Bogataj,
foto: Tina Dokl

Zmagalo je odlično vzdušje

Mensud Julevič, košarkar mlade in članske ekipe Triglava, je skupaj s kolegi osvojil evropski tron.

Naklo - Med evropskimi prvaki za košarkarje do 20 let, ki je potekalo od 23. julija do 1. avgusta, je bil tudi Mensud Julevič iz Naklega. Julevič je doslej nastopal tako za mlado kot člansko ekipo kranjskega Triglava, poslej pa se bo uveljavljal le še med člani.

"Moja vloga na prvenstvu je bila manjša, saj sem le menjaval Erazma Lorbka in Hasana Rizviča, ko je bilo to potrebno," skromno ali realno pove Mensud Julevič, ki na svoje sposobnosti opozarja že vrsto let in bi prav gotovo imel večjo minutažo, če se zadnjega pol leta ne bi posvečal povsem drugi življenj-

ski preizkušnji - maturi. Mladi košarkarji so se na prvenstvo pripravljali dobrih pet tednov, pričakovali pa so uvrstitev na svetovno prvenstvo.

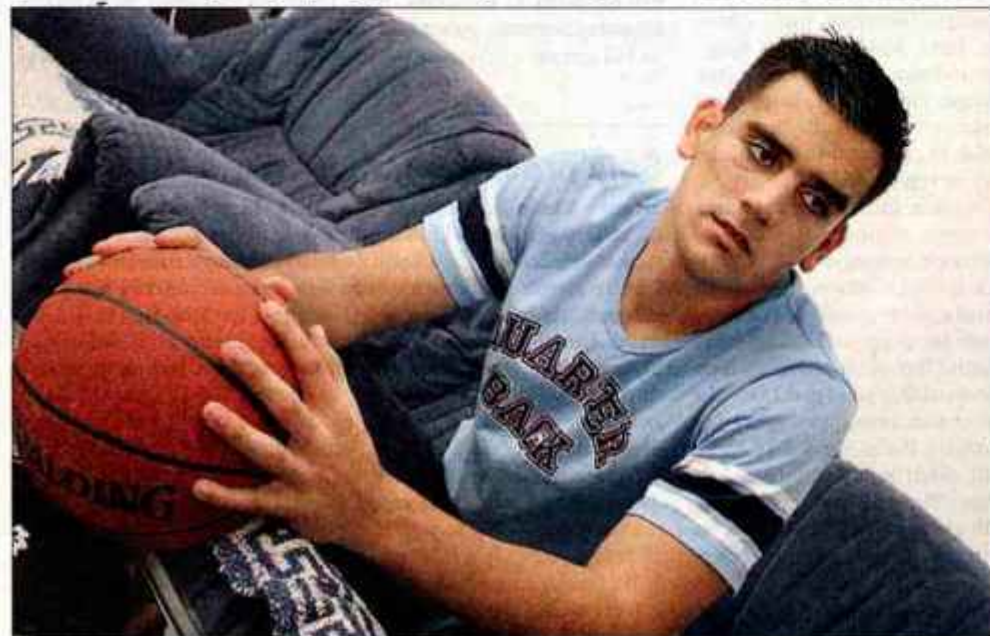
"Po rešnici povedano nismo nikoli mislili, da nam bo uspelo osvojiti evropski naslov. Med najboljšimi štiri že, vse drugo pa je presenečenje. Odločila je že-

lja in motiv. Pred letom nam je namreč spodsnilo v zadnji sekundi na prvenstvu v Nemčiji in tega si nismo več želeli," pojasni Mensud in dodaja, da je uspeh plod prijateljstva in zaupanja v ekipo in hkrati celotne strokovne ekipe s selektorjem Ivanom Sunarom na čelu. Dogodke tik po tekmi težko opiše z besedami. Radost, veselje. Tudi sam je igral v končnici, v zadnji minuti, ko je moral Rizvič s petimi osebnimi napakami na klop. "Zares smo dobra klapa, razu-

memo se na igrišču in zunaj njega. Med letom smo po večini konkurenti, v reprezentanci pa smo skupaj že dalj časa," drugotne razloge za izreden uspeh opiše Mensud, bodoči študent ekonomije, ki prihodnost reprezentance vidi tudi v željah posameznikov. Jedro moštva se namreč iz leta v leto menja. "Kdor ima v klubu večjo priložnost za igro, bolj napreduje in je tudi bolj opazen. Za sebe pričakujem večjo vlogo v izbrani vrsti, saj sem bil letos manj pripravljen. Svoje je opravila matura," pozitivno na prihodnost gleda Julevič.

Tudi od klubskega tekmovanja s Triglavom letos veliko pričakuje. Moštvo je sestavljeno iz mladih igralcev, ki skupaj igrajo tri sezone, trenerja Franci Podlipnik in Dalibor Damjanovič jim zaupata. Manjka nam le še malce izkušenj, še pravi Mensud Julevič. O svojih željah v prihodnosti ne govori rad. Rajši pusti času čas. NBA ocenjujejo kot atraktivno ligo, a ga ne privlači. Želi si dobrih iger v enem od evropskih velikanov. Še najraje v italijanski ali turški ligi. A to je oddaljeno vsaj še nekaj let, že kmalu se bodo začele priprave na novo klubsko sezono, časa bo spet manj. Do takrat ga bo na naši obali in še kje najraje preživel s svojo punco Sausan.

Boštjan Bogataj

Mensud Julevič objavlja še vidnejšo vlogo v reprezentanci.

NOGOMET

Supernova Triglav remiziral z Rudarjem

Kranj - Po zmagi Kranjčanov z 0:1 nad igralci Svobode na tekmi za Pokal Slovenije se nam je v nedeljo na kranjskem štadionu obetala zanimiva tekma. Igralci Supernove Triglav so v prvem krogu druge slovenske nogometne lige odigrali tekmo z velenjskim Rudarjem. Okoli tristo gledalcev, ki si je tekmo tokrat lahko ogledalo brezplačno, je prvi gol videlo že na začetku. Za Velenjčane ga je v tretji minuti dosegel Dragan Sprečakovič. Celoten prvi polčas so Velenjčani igrali precej bolje od Kranjčanov. Žoga je bila večino časa v njihovi posesti in kazalo je, da so Kranjčani že obupali, a so v trideseti minuti prvič prišli do lepše priložnosti, ki pa so jo na žalost zapravili. Že tri minute za tem pa je Velenjčan Mirnes Ibrahimović znova zatresel mrežo domačinov. Proti koncu polčasa so se Kranjčani nekoliko razživel, priložnosti za gol je bilo kar nekaj, a jih zopet niso izkoristili. Polčas se je končal z rezultatom 0:2.

Triglavani so objubliali napadalno igro, ki so jo prikazali šele v drugem polčasu. Rezultat tega je remi.

Odmor med polčasoma je domačinom očitno koristil, saj se je igra vidno izboljšala že v prvih minutah drugega polčasa. Igrali so precej bolj uigrano, tudi gledalce so bolj pritegnili. Ko je v osemindeseti minuti Janez Resnik z lepim golom znižal rezultat na 1:2, je na štadionu završalo. Velenjčani so po tem голу vedno bolj popuščali, nikakor jim ni uspelo priti do lepe priložnosti. Tekma je šla že proti koncu, ko smo v petinosemdeseti minuti videli zadnji gol, pri domačih igralcih se je izkazal Dejan Božičič in postavil končni rezultat tekme, 2:2. "Po zaostanku iz prvega polčasa smo slovenskim analitikom pokazali, da se na Gorenjskem igra dober nogomet. Rad bi se zahvalil predvsem svojim igralcem, skupaj smo pokazali res dobro igro in upam, da bo tudi v prihodnje tako," je tekmo komentiral strellec prvega gola za Supernovo Triglav Janez Resnik. Kranjčani se bodo v nedeljo pomerili (ponovno doma) z Izolo Argeta. Tekma bo ob 17. uri.

Maša Zevnik, foto: Gorazd Kavčič

SMUČARSKI SKOKI

Z drugim skokom na stopničke

Kranj - Tudi na drugi letošnji preizkušnji smučarjev skakalcev za poletno veliko nagrado je dobil Poljak Adam Malysz. V Courchevelu pa je tako kot na prvi tekmi od Slovencev najbolje skočil Kamničan Rok Benkovič. Z odličnim drugim skokom je pristal celo na stopničkah za zmagovalce, na tretjem mestu (drugi Martin Höllwarth). V finale se je uvrstil še Primož Peterka in na koncu osvojil 29. mesto, Petru Žonti in Robertu Kranjcu pa je spodletelo.

Benkovič je v drugo serijo skočil z desetega mesta. Pristanek pri odličnih 125,5 metra je na kolena vrgel vso konkurenco, za pol metra ga je prehitel le kasnejši zmagovalac Malysz. Benkovič odličen rezultat pripisuje predvsem uspešnemu sproščanju pred tekmo, saj podobne daljave redno dosega na treningih. Zaradi olimpijade tovrstnih preizkušenj kar mesec dni ne bo, šele sredi septembra bo nova preizkušnja v Zakopanah. Do takrat pa bo še dovolj priložnosti za trening za druge fante.

B. B.

ULIČNA KOŠARKA

Končano državno prvenstvo

Kranj - S finalnim turnirjem v Ljubljani se je končalo 1. državno prvenstvo v Spar ulični košarki. Najboljših 16 ekip v posamezni kategoriji iz šestih regionalnih turnirjev se je na strehi parkirne hiše City Parka ob bogatem spremljevalnem programu borilo za naslove državnih prvakov v mladinski in članski konkurenci in tudi za nastopanje na mednarodnih tekmovanjih.

Najbolj zanimivi dvoboji so potekali v članski konkurenci, kjer od četrtfinala dalje ni bilo lahkih nasprotnikov, številni prvotligaški igralci so se morali posloviti že pred finalom, v katerem so se pomerili Trboveljčani in Kranjčani. Več sreče so imeli Škorci - Jure Eržen, Uroš Tropan, Dario Krejič, Slavko Ovčina in Iztok Rus, ki so šele na razliko z 18:16 premagali Smooth criminalse - Miho Vajdiča, Sanela Đombiča, Žigo Zagorca, Gašperja Ovniko in Miho Knavska. Obe ekipi bosta nastopili na neuradnem evropskem prvenstvu, ki bo konec avgusta na Hvaru in Braču. Najboljši igralec turnirja je bil Jure Eržen. V ženski konkurenci so državne prvakinje postale Bad Newz. Pri najmlajših, v kategoriji do 16 let so bili najboljši Dream team 5. V izenačenih tekmah in trdih bojih, specifičnih za ulično košarko, je bila pri mladincih najboljša ekipa košarkarjev Šenturja, ki so v finalu premagali Janče Getho. Obe ekipi bosta Slovenijo zastopali v Virovitici v konkurenci osemih ekip iz Hrvaške ter Bosne in Hercegovine.

Boštjan Bogataj

LOČANKA

www.gorenjskiglas.si

Potočnik skupno tretji

Jernej Potočnik je eden izmed najboljših slovenskih odbojkarjev. Prihaja iz Kamne Gorice in vse od osmega razreda osnovne šole je njegova velika ljubezen odbojka.

Kamna Gorica - Študent zadnjega letnika Fakultete za organizacijske vede se je sprva posvečal le dvoranski odbojki, sedaj pa se že tretjo sezono navdušuje nad igranjem na mivki. Za odbojko se je navdušil, ker sta jo igrala tudi sestra in oče. Oče je še vedno njegov največji motivator. Vozil ga je tako na treninge kot tekme. Po osnovnošolskih začetkih je nadaljeval pod okriljem Tilna Kozamernika v Odbojgarskem klubu Bled.

Minulo sezono ste igrali v Škofji Loki, sedaj pa se vračate na Bled.

"V Škofjo Loko sem bil posojen kot okrepitev, saj je ekipa imela cilj napredovati v prvo ligo, kar nam je ob koncu sezone tudi uspelo. Imel sem zago-

Tretje mesto v skupnem seštevku je osvojila dvojica Potočnik - Flajs.

ki je bolj individualen šport, ki ga je zelo zabavno igrati, pa tudi vzdušje na tekmah je veliko bolj sproščeno kot pri dvoranski odbojki."

To sezono ste zamenjali kar nekaj soigralcev, vendar se zdi, da se z Andrejem Flajsom dobro ujameta?

"Letos sem imel nekaj nesreče s soigralci, saj si je prvi že na začetnem turnirju za državno prvenstvo poškodoval in zato

igrati zelo lahko ujameva in, ker imava dokaj podoben način igre, igrava dobro. Upam, da bova tudi prihodnjo sezono igrala skupaj."

Zmaga v Velenju, drugo mesto v Kranju in osvojen tretje na državnem prvenstvu v Izoli, so dokaz uspešne sezone.

"Letošnja sezona je bila zelo uspešna, z Andrejem sva jo zaključila s tretjim mestom na državnem prvenstvu v Izoli. V

izkoristila mlada in perspektivna nasprotnika ter v napeti končnici zasluženo zmagala. Kljub temu pa nama je ostalo dovolj motivacije za naslednjo tekmo, kar nama je prineslo medaljo."

In kakšne cilje imate v prihodnosti?

"Rad bi dokončal študij in diplomiral ter se zaposlil na področju, ki me veseli. V športu pa bom izkoristil mladost za napredovanje in rad bi čim dlje igral odbojko s takšnim veseljem kot sem jo do sedaj."

Jernejeva želja je, da bi se v prihodnosti specializiral na odbojko na mivki, vendar bi se morali pogovoriti za to v Sloveniji bistveno izboljšati. Ali se bodo in kdaj se bodo, ne vemo. Dejstvo pa je, da je "beach volley" z vsako sezono bolj popularen in ima več privrženec, ki igre svojih favoritov redno spremljajo, ali pa se rekreativno z njim tudi ukvarjajo.

Tina Tošič,
foto: Gorazd Kavčič

Končano je državno prvenstvo v odbojki na mivki. Atraksije si je v Izoli ogledalo lepo število gledalcev, ki so bučno navijali za svoje favorite. V ženski konkurenci sta državni prvakinji postale ljubljenski občinstva Barbara Kristan in Nataša Cingerle, ki sta v razburljivem finalu z 2:0 v nizih premagali Uršo Podlesnik in Snežano Rajak. Tretje mesto sta osvojili, sicer prvi nosilki turnirja, Ana Oblak in Mihela Sirk. Pri moških sta sloves nepremagljivih znova potrdila Jasmin Čuturič in Samo Miklavc. V najtežje pričakovani tekmi dneva sta z lahkoto premagala mlada igralca Bojana Kristana in Dejana Matijaševića, ki sta presenetljivo uvrstitev v finale. Tretje mesto pa si je prigrabala gorenjsko-štajerska naveza Jernej Potočnik in Andrej Flajs.

prenehal z igranjem. Na zadnjih treh turnirjih pa sva se za sodelovanje domenila s klubskim kolegom Andrejem. Z njim se v

polfinalni igri sva na začetku igrala zelo dobro, vendar sva bila z mislimi že malo preveč v finalu in sva popustila. To sta

Jernej Potočnik

ovljeno igralno mesto, ki mi je zelo ustrezalo. V tem letu sem napredoval, kar so opazili tudi na Bledu in me povabili nazaj v njihovo "sanjsko moštvo".

Igrate tudi odbojko na mivki. Kaj vas je pritegnilo?

"Na državnem prvenstvu odbojke na mivki sedaj igram tretjo sezono. Način igre mi je zelo všeč, saj je več stika z žogo, kot igralec bolj vplivaš na uspeh ekipe. Igra se na soncu, zaradi mehkejših podlage pa je tudi manj poškodb. Odbojka na miv-

Znani udeleženci zaključnega turnirja

Na finalnem turnirju se bodo za denarne nagrade borila moštva Kranj 76, Gorica, Klub študentov Kranj in Gostilna Pod skalco.

Bled - V soboto je bil na Bledu odigran zadnji (četrti) turnir v malem vaterpolu imenovan LINIPOLO. In zakaj turnir na Bledu? Manj znano je, da je bilo prav na Bledu leta 1922 prvo državno prvenstvo Slovenije v vaterpolu, štirinajst let kasneje pa še prvo državno prvenstvo Jugoslavije. Na zadnjem turnirju malega vaterpola LINIPOLO je nastopilo šest ekip: Obla Gorica, Posejdon, Gostilna Pod skalco, Klub študentov Kranj, Branik in Kranj 76.

Moštva so bila razdeljena v dve predtekmovalni skupini in so tako v predtekmovalju med seboj igrali Obla Gorica, Posejdon in Gostilna Pod skalco, ter Klub študentov Kranj, Branik in Kranj 75. Turnir Linipolo je potekal na dva dobljena seta do šest ali do rezultata, ki je dosežen v 15 minutah igre. Pol ure pred začetkom tekmovanja je nad Bledom besnela nevihta. Slabo vreme ni preganilo igralcev in nekaj vztrajnih gledalcev. Tako smo lahko v predtekmovalju, v katerem je bilo odigranih

kar deset tekem, videli zanimive boje, še boljše v finalnem delu, vendar moštvo Kluba študentov Kranj, ki so ga sestavljali: Peter Cvetkov, Anže Kalan, Janez Grašič, Armin Kern in Aleš Pančur, ni bil nobeden kos. Presenetilo je tudi moštvo Obleske Gorice iz Radovljice, ki je tako

kot moštvo Branika letos prvič nastopilo na Linipolu. Obla Gorica je imela v svoji vrsti tudi vaterpolistko, to je bila Petra Grahovc, ki se je tudi vpisala med strelce. Vrstni red: 1. Klub študentov Kranj, 2. Kranj 76, 3. Posejdon, 4. Gostilna pod Skalco, 5. Branik, 6. Obla Gori-

ca; končni vrstni red pred finalom: 1. Kranj 76 (39 točk), 2. Gorica (29), 3. Gostilna pod Skalco in Klub študentov Kranj (25); finalni turnir bo v Kopru, na bazenu Žusterna, v soboto, 14. avgusta.

Jože Marinček,
foto: Gorazd Kavčič

KOLESTARSTVO

Koren zmagoval v Velikovcu

Kranj - Že nekaj vikendov zapored so kolesarji kranjske Save izredno uspešni in tako je bilo tudi tokrat. Minuli konec tedna so vrteli pedala v Avstriji. V Velikovcu so najprej v soboto dirkali na gorski dirki DIEX. V kategoriji starejših mladincev so kolesarji prevzeli 39 kilometrov, najuspešnejši med njimi pa je bil mlad in perspektiven član Kolesarskega kluba Sava Kranj, **Kristjan Koren**. Uspeh pa je s tretjim mestom dopolnil zmagovalec dirke po Furlaniji - Julijski krajini, **Gašper Švab**. Tudi pri mlajših mladincih, ki so dirkali na progi, dolgi 19 kilometrov so posegli po stopničkah, na tretji stopnički je stal **Sebastjan Bauman**. V Velikovcu je bila tudi nedelja uspešen dan za kranjske kolesarje. S progo se je najbolj pogumno spopadel junak prejšnjega dne. Kolesarji so morali prevoziti izredno zahtevno, 89 kilometrov dolgo progo. Kristjan Koren si je zmago prislužil s solo vožnjo v zadnjih tridesetih kilometrih, osmi pa je na cilj prikolesaril Gašper Švab. Po besedah trenerja kranjske Save, **Matjaža Zevnika** je bila ta dirka primerljiva z dirkami svetovnega pokala. Za Savčani je zopet uspešen konec tedna in kot kaže se za prihodnost kranjskega kolesarstva nimamo kaj bati. **M.Z.**

Valjavec šestnajsti

Kranj - Sedma kolesarska preizkušnja v San Sebastianu za svetovni pokal je pripadla Špancu Miguelu Angelu Martinu Perdiguero. Na 227 kilometrov dolgi preizkušnji se je med štirimi Slovenci najbolje odrezal Tadej Valjavec z osvojenim 16. mestom (zaostanek 1.39). Gorazd Štangelj je osvojil 88., Andrej Hauptman pa 92. mesto (zaostanek oba 11,14). **B. B.**

Knjiga o olimpijcih od Rateč do Rodin

mag. Viktor Krevsel - Viki

Jesenice - Pred začetkom olimpijskih je pri Športni zvezi Jesenice izšla knjiga, v kateri športni pedagog mag. **Viktor Krevsel - Viki** predstavlja športnike - olimpijce, ki jih je dala Dolina. V 108 letih je z območja od Rateč do Rodin na olimpijskih igrah nastopilo 95 športnikov, med njimi šest deklet. Največ je bilo hokejistov, sledijo smučarski tekači, alpski smučarji, smučarski skakalci, predstavniki so bili tudi med deskarji na snegu, telovadci, akrobatskimi smučarji in veslači.

Mag. Viktor Krevsel, ki se je v stroki kot trener in predavatelj zapisal odbojki, je z zbiranjem podatkov o olimpijcih iz Zgornjesavske doline opravil veliko delo. "Olimpijec je lipicanec, zelo občutljivo bitje, ki zahteva svoj pristop in je zelo vzkljiv, če vadba ni taka, da bi vodila k zmagi. V ekstremni situaciji mora biti čustveno, psihično, tehnično izjemno pripravljen, da je kos svetovni konkurenci," razloži mag. Krevsel. Hkrati opozarja, da je treba razlikovati olimpijca, to je nastopajočega športnika v olimpijski areni, od olimpijca, ki kot nazi v pritiče samo zmagovalec olimpiade, torej nosilec zlateg olimpijskega medalje. Z mnogimi olimpijci se je mag. Krevsel srečeval v železarni, kjer pravi, da so bili gonilna sila v obratih, in pri skupni vadbi, ko je treniral odbojgarsko ekipo. Zato je s kratkimi življenjepisi, začetimi v knjigi, "te dragulje želel iztrgati pozabi časa."

Mendi Kokot

ATLETIKA

Matic znova odlično

Kranj - Matic Osovnikar je znova dosegel odličan rezultat, tokrat na mitingu v madžarskem Szombathelyu. 100-metrsko razdaljo je z vetrom v prsi pretekel s časom 10,34. Olimpijska atletska vrsta pa je sveža za novo ime. Kamničan Damjan Zlatnar je s časom 13,66 na 110 metrov z ovirami namreč dosegel normo B in se lahko veseli nastopa tudi v Atenah. Normo je izpolnil že v kvalifikacijah, v finalu pa je s časom 13,71 pritekel na drugo mesto. Glede na to, da se je Zlatnar maja poškodoval in je z resnimi teki začel julija, gre za odličan rezultat in zaslužno pot na olimpijske igre. Veliki met pa žal ni uspel Ločanki Brigita Langerholc, ki je v Belgiji na 800 metrov tekla 2:01,41 (norma 2:00,00). **B. B.**

VATERPOLO

Mladince čakajo naporni dnevi

Kranj - Po enotedenskih pripravah v Kranju mladi vaterpolisti nadaljujejo priprave v Kopru. "V Kranju smo delali predvsem na plavanju in moči. S tem bomo nadaljevali tudi v Kopru, kajti uigravanje in treniranje raznih kombinacij igre s igralcem več ali manj bomo opravili tako v Beogradu kot tudi v Budimpešti. Tam bomo tudi vsakodnevno igrali, tako, da naj bi odšli na Malto optimalno pripravljene. Na vsak način pa moramo dobiti še kakšen posnetek igre grške reprezentance, ki je s z nami, poleg domačinov in reprezentance Hrvaške v predtekmovalni skupini," je povedal selektor **Aleš Ošljak**. Reprezentanca bo v Kopru ostala teden dni. Zadnji del priprav pa bodo mladinci ponovno opravili v Kopru, kjer bodo ostali vse do odhoda na Malto. **Jože Marinček**

TENIS

Slovenke evropske prvakinje

Kranj - Ženska teniška reprezentanca do 18 let je v Granvillu v Franciji osvojila naslov evropskih ekipnih prvakinj. Za reprezentanco so igrale Maša Zec Peškirič (Top Ten Mojstrana), Polona Reberšak (Celje) in Tina Obrez (Olimpija). Na prvenstvu so ugnale Slovaško s 3:0, v polfinalu Češko ter v finalu Francijo (oba 2:1). **B. B.**

Čista energija za dve koči

PD Ljubljana-matica je podpisalo pogodbo za postavitev nove vetrnice in sončnih celic na Kredarici. Pri Triglavskih jezerih mala vodna turbina.

Kredarica - Planinsko društvo Ljubljana-matica, ki upravlja pet koč v naših gorah, si prizadeva za ekološki razvoj turizma. Podpisa pogodbe za zagotovitev dodatnih virov čiste energije so se udeležili ugledni gostje. Za napredek v Triglavskem domu je zaslužen tudi gospodar Janko Rekar.

Triglavski dom na Kredarici, ki stoji 2515 metrov visoko, je najbolj obiskana koča v naših gorah, saj stoji pod najvišjim vrhom. Tudi zahteve gostov so vse višje, je ugotovil tajnik PD Ljubljana-matica Aleš Jenko. Več obiska prinaša več onesnaženja, zato je njihova vizija razvoj ekološkega turizma. Ker imajo še štiri kočice - Kočo pri Triglavskih jezerih, Kočo pri Savici, Dom na Komni in Dom v Kamniški Bistrici, jih posodablajo postopno. Povsod nameravajo urediti čistilne naprave; na Komni jo bodo odprli že jeseni. Že doslej so veliko nare-

zagotovila nove vire čiste energije na Kredarici in v Dolini Triglavskih jezer.

"Edina rešitev je, da zagotovimo čimveč energije s soncem in vetrom. Triglavski dom že ima 80 sončnih celic za 4 kW energije. Sedaj bo dobil nove za 5 kW. Vetrnici za 6 kW se bo pridružila še ena za 5 kW. Ker bo drugače narejena, bo lahko zajela veter iz vseh strani. Investicija bo zagotavljala možnost nadaljnega razvoja v domu, kjer je že sedaj veliko porabnikov elektrike. Obenem bo zmanjšala uporabo agregata za elektriko. Zato bo manj prevozov s heli-

Sončnim celicam in vetrnici bodo dodali nove vire čiste energije.

Montirali smo varčne pipe in šest kolektorjev za ogrevanje sanitarne vode. Ker se zamisel z novo čistilno napravo ni obnesla, smo izdelali poseben sistem pomičnih trakov za transport fekalij na kompost. Le-te bo moč

Turboinštituta dr. Vladimir Kercan obljubil, da bodo poleg novih sončnih celic in vodne vetrnice na Kredarici postavili do prihodnjega poletja tudi črpalno turbino pri Triglavskih jezerih. Za okrog 15 milijonov tolarjev

Pogodbo o ekoloških naložbah sta podpisala Tomaž Willenpart in Vladimir Kercan (tretji in četrti z leve) ob prisotnosti uglednih gostov.

dili tudi za uporabo čistih virov električne energije. Kot je na petkovi slovesnosti v Triglavskem domu povedal predsednik **Tomaž Willenpart**, si prizadevajo za ukinitve dizelskih agregatov. Zato je za društvo velikega pomena dogovor z ljubljansko družbo Turboinštitut, da bo

kopterji in tudi manj možnosti za onesnaženje. Zaenkrat porabimo letno okrog 8000 litrov goriva za ogrevanje in druge potrebe, potem pa ga bo potrebno približno pol manj. V domu posodablamo sistem akumulatorjev, ki bodo namesto tri dni zadržali energijo še za dan več.

delno raztrositi in delno sežigati, ali pa jih prevažati v dolino. Naredili smo tudi hodnik do sanitarij in postavili dve suhi stranišči," je naštel nove pridobitve **Janko Rekar**, gospodar Triglavskega doma.

Pred podpisom pogodbe s PD Ljubljana-matica je direktor

Janko Rekar

vredno donacijo so se odločili, da bi spodbudili uporabo čistih virov energije še pri drugih porabnikih. Podpis so spremljali tudi nekdanji predsednik države **Milan Kučan**, veleposlanik EU **Erwan Fouere** in predsednik PZS **Franc Ekar**. Dejanje so vsi označili za pomemben korak v ohranjanju neokrnjene gorske narave. Obenem so poudarili pomen ohranitve meteorološke postaje na Kredarici, za kar se je zavezal tudi predstavnik ministrstva za okolje, prostor in energijo. Da bodo dežurni opazovalci lažje dosegljivi za informacije o vremenu, jim je **Boštjan Škrab** izročil nov prenosni telefon. Ima številko 041/2864-88, kar simbolizira višino Triglava.

Stojan Saje

Gasilska vaja ob 115-letnici

Prostovoljno gasilsko društvo Dovje je praznovanje 115. obletnice delovanja združilo s praznikom občine Kranjska Gora.

Dovje - Sodelovalo je 76 gasilcev iz prostovoljnih gasilskih društev Mojstrana, Kranjska Gora, Rateče, Podkoren, Martuljek in Dovje, pridružili pa so se tudi gasilci s Hrušice v sosednji jeseniški občini. Vajo so izvajali na kmetiji Pr' Potovčn'ku. "To je redna občinska vaja, ki jo je skupaj z drugimi gasilskimi društvi najlažje izpeljati ob občinskem prazniku. Enako vajo izvajamo sicer v mesecu požar-

ne varnosti, ko pridejo tudi prijateljska društva iz Italije in Avstrije, Ljubljane, Črnuč," je povedal predsednik PGD Dovje **Rudolf Kokalj**, ki je zadovoljen, da jim letos še ni bilo treba gasiti pravega požara. "Bolje, da so samo vaje."

Slavko Skumavec, poveljnik PGD Dovje

"Uporabili smo dve večji in eno manjšo cisterno ter pet motornih brizgalen. Za vajo smo vodo v 20 minutah napeljali iz Save pri Mojstrani in enako bi potekala v primeru resničnega

požara," je bil poveljnik Slavko Skumavec z izvedbo zelo zadovoljen. V dovškem gasilskem društvu je 35 operativnih gasilcev, imajo pa še vse druge desetine, razen veterenov, med njimi 30 mladincev. Ob 115. obletnici je gasilski dom bogatejši za nova vrata, ki sta jih kupili kranjskogorski občina in gasilska zveza.

Zgodovino dovško gasilsko društvo začne v letu 1889, ko je bila ustanovljena požarna bramba Dovje. Do preloma stoletja so zgradili gasilski dom, 1902 pa prvič gasili pri Mitharju. Tudi župnik **Jakob Aljaž** se jim je pridružil in prvi ob oblasti zahteval, da so povelja v slovenskem jeziku. V teh letih in različnih obdobjih se je ob požarih vedno znova pokazala njihova nepogrešljivost, prav tako so radi priskočili na pomoč pri drugih skupnih delih v vasi. Velik stavbni požar so nazadnje gasili pred dvema letoma pri "Kosmatu", lani pa na Dovjem in Belci ter dvakrat v naravi po udaru strele.

Mendi Kokot
Foto: Gorazd Kavčič

Rudolf Kokalj, predsednik PGD Dovje

Gasilska parada od Kazine do jezera

Gasilska zveza Kokra, ki povezuje 20 prostovoljnih gasilskih društev v občinah Cerklje, Jezersko, Preddvor in Šenčur, pripravlja slovesnost ob svoji petdesetletnici.

Jezersko - Pod tem imenom deluje šele od leta 1998, pol stoletja pa je minilo, odkar so se iz pokrajinskih zvez oblikovale občinske gasilske zveze. Od leta 1954 je Občinska gasilska zveza Kranj združevala 44 društev, z ustanovitvijo novih občin pa se je razdelila na dve: ena povezuje prostovoljna gasilska društva mestne občine Kranj, druga društva podeželskih občin. Slednja se od lani imenuje Gasilska zveza Kokra, od letos pa v njej ni več gasilskih društev iz občine Naklo. 20 gasilskih društev štirih občin pod okriljem zveze šteje okoli 3300 prostovoljnih gasilcev, med katerimi jih je polovica operativcev, povesta predsednik zveze **Branko Košir** (sicer gasilec v PGD Preddvor) in podpredsednik **Bojan Maček** (PGD Voklo). Ta

Slovenije, pa seveda tudi župane naših štirih občin. Slednje so tudi pokroviteljice novega gasilskega prapora, ki ga bomo raz-

Branko Košir

Bojan Maček

čas imata veliko dela z organizacijskimi pripravami na priveditev, ki bo 19. septembra na Jezerskem obeležila 50-letnico zveze.

"Društva v štirih občinah družijo skupno ime Kokra, Jezersko kot prvo občino v dolini te reke pa smo izbrali za prizorišče slovesnosti ob 50-letnici naše zveze," pravita sobesednika. "Na priveditev, ki se bo začela s parado okoli 300 gasilcev od Kazine do Planšarskega jezera, smo poleg naših društev povabili tudi tista iz mestne občine Kranj, iz občine Naklo, iz Železne Kaple, industrijsko društvo Sava Kranj, predstavnike Gasilske zveze

vili ob tej priložnosti. Ob 50-letnici bomo izdali tudi bilten. Sicer pa bomo ob koncu slavnostnega dela pripravili še družabno srečanje gasilcev, kjer si bomo lahko izmenjali izkušnje in prigode iz našega dolgoletnega dela v prostovoljnem gasilstvu. Namen Gasilske zveze Kokra je poleg povezovanja društev tudi stalna skrb za izobraževanje prostovoljnih gasilcev. Pri tem dobro sodelujemo tudi s poklicnimi gasilci iz Kranja, ki nam pogosto nudijo strokovno in tehnično pomoč."

Moč prostovoljnega gasilstva se najbolj pokaže pri velikih požarih, kjer so svojim poklicnim kolegom v veliko pomoč. V zadnjem desetletju se je to denimo pokazalo pri gozdnih požarih na Krvavcu in Tolstem vrhu, kjer je bila potrebna daljša navzočnost gasilcev, lani pa je kakih 20 gasilcev te zveze s štirimi vozili sodelovalo tudi pri gašenju velikega požara v Komnu na Primorskem. Sogovornika še vedno ne moreta pozabiti, da jim država za ta primer ni pokrila niti prevoznih stroškov. Njihove prednostne naloge pa zadevajo območje domačih občin, kjer najbolj poznajo vse okoliščine požarnega varstva.

Danica Zavrl Žlebir

Komendski planinci gradijo

Temelji za dom so že zgrajeni.

Temelji za bodoči planinski dom v Podborštu so že zgrajeni.

Komenda - Za Planinsko društvo Komenda je bilo minulo leto bolj umirjeno. Vpisali so planinske poti v register in jih opremili s kovinskimi žigi in lesenimi skrinjicami za vpisne knjige. Na parceli bodočega planinskega doma so sekali smreke, ki jih je načel lubadar. Tako

so že lani opravili kar precej prostovoljnih delovnih ur.

Letos sredi maja so ob prazniku občine Komenda odkrili ploščo za postavitev Planinskega doma v Podborštu pri Komendi. Po tem pa so komendski planinci najprej komunalno uredili zemljišče, na katerem bo

dom. Do bodočega doma so položili vodovod in kabelsko kanalizacijo za telefon, kabelsko TV in elektriko. Akcijo, v kateri je sodelovalo več kot petnajst planincev, sta podprla tudi podjetji Rešet in Maleš Ivan. Slednji pa je potem nadaljeval z izkopom za začetek gradnje temeljev bodočega planinskega doma.

Tudi v tej akciji so sodelovali planinci in med njimi tudi župan Tomaž Drolec, ki je pred začetkom gradnje temeljev povedal, da je teren, na katerem bodo zgradili dom, izredno zahteven. Težave zaradi vode so premagali in temelji so že zgrajeni. Tako bodo v društvu, kjer so lani pripravili kar 25 pohodov, planinsko-turistični tabor na Kornatih, letos ob občinskem prazniku pa tudi tek 12 ur Šenturške Gore, zdaj z gradnjo doma lahko nadaljevali.

Andrej Žalar

Eksplozija plina v Suši nad Hotavljami

Nočni piknik z jutranjim pokom

Po nočni peki so počitnikarji s Celjskega očitno preslabo privili ventil na gospodinjstvi plinski jeklenki. V petek okrog sedmih zjutraj, ko je eden od njih v spalnici prižgal vžigalnik, je plin eksplodiral. Trije hudo opečeni, v hiši precej škode.

Suša - Počitniško hišo v Suši 8, ki sprejme deset ljudi, je skupina fantov s Celjskega najela prek turistične agencije. V Poljanski dolini so nameravali preživeti nekaj brezskrbnih dni. Ko so v četrtek okrog pol noči na plinski gorilnik priključili jeklenko z gospodinjstvi plinom, niso slutili, da jih bo jutranja eksplozija oropala prijetnega druženja sredi zelenih poljanskih hribov.

Meso so pekli do približno pol dveh zjutraj, nato pa jeklenko pospravili v manjšo spalnico v hiši. Kot je po dogodku povedal Simon Vindiš iz Policijske

uprave Kranj, je družina mladih zabavo nadaljevala v dnevni sobi. Približno ob štirih je večina pospala, medtem ko sta Celjana, stara sedemnajst in osem-

najst let, ter sedemnajstletni Laščan vztrajali še do sedmih. Takrat so tudi oni omagali, odšli v spalnico, v kateri je bila plinska jeklenka, brž zatem pa je počilo. Policija vzroka eksplozije sicer ne navaja, neuradno pa naj bi jo povzročil vžigalnik in preslabo privit ventil na jeklenki. Preiskavo je prevzela dežurna preiskovalna sodnica, ki si je kraj ogledala skupaj z dežurno državno tožilko in komisijo urada kriminalistične policije iz Kranja.

Oba Celjana in Laščan so bili v eksploziji hudo opečeni. Reševalci so enega s helikopterjem, dva pa z reševalnima avtomobila odpeljali na urgenco v Klinični center. V Sušo so nekaj pred osmo zjutraj prihiteli tudi prostovoljni gasilci s Hotavlj in iz Gorenje vasi ter pregledali vse prostore v hiši. Sreča v nesreči je bila, da eksplozija ni povzročila požara, kljub temu pa je napravila precejšnje razdejavanje.

Na pol poti je končalo tudi drugo reševalno vozilo, ki se je iz škofjeloškega zdravstvenega doma odpravilo na urgentno

Da bi se izognil čelnemu trčenju, je voznik reševalnega vozila v Poljanah raje zapeljal s ceste.

vožnjo okrog 7.40. V Poljanah sta se mu tovornjak pred njim in nasproti vozeča "petica" umaknila s ceste, za "petico" pa je

pripeljal še voznik trabanta, ki je stoječ avto prepozno opazil, zaviral, pri čemer pa ga je zaneslo proti "rešilcu". Ta je raje

zapeljal v jarek ob cesti, kot da bi tvegala čelno trčenje s trabantom. Helena Jelovčan, foto: Gorazd Kavčič

Eksplozija plina je povzročila tudi precejšnjo gmotno škodo v počitniški hiši.

Postojnčana našli v jezeru

Bled - V soboto, 7. avgusta, okrog desetih dopoldne so potapljači skoraj 28 metrov globoko na jezerskem dnu in 280 stran od poti med otokom in Zako, kjer se je prejšnjo nedeljo med nevihto izgubil, našli 47-letnega Damjana Volka iz Renč pri Postojni. Potapljači so ga iskali ves teden, najprej blejski potapljači reševalci, nato pa so se jim pridružili še kranjski. Vodja blejske

ekipe Jože Konc je povedal, da so opravili več kot 50 najmanj polurnih potopov. Ped za pedjo so pregledovali slabo vidno dno med otokom in Zako ter tako pregledali približno 10.000 kvadratnih metrov dna. V petek so skupaj s policisti iz specialne enote in vodjo skupine enote reševalnih psov iz Kranja oziroma njegovo psico Oxo določili mesto, kjer naj bi bil pogrešani Po-

stojnčan. V soboto so se blejskim in kranjskim potapljačem pri iskanju pridružili še potapljači iz Krškega, Kopra, Nove Gorice, potapljača slovenske in francoske vojske, potapljači specialne enote policije in poklicne gasilske enote iz Maribora.

Kranj - Že v četrtek, 5. avgusta, dopoldne pa so kranjski poklicni gasilci iz reke Kokre v bližini kranjskega letnega kopa-

lišča (nasproti lokala Balinček) potegnili truplo pogrešanega 46-letnega Preddvorčana. Ta je zadnje čase prebival v šotoru, ki ga je postavil ob Kokri. Domnevajo, da je zdrsnil po strmem bregu, padel v reko, ki je v tem delu globoka tudi tri metre, ter se utopil. Natančen vzrok smrti bo znan po opravljeni obdukciji v Inštitutu za sodobno medicino v Ljubljani. H. J.

KRIMINAL

Ponarejeni dolarji

Bled - Prejšnji teden je ukrajinski državljani v SKB banki na Bledu menjal 150 ameriških dolarjev v slovenske tolarje. Uslužbenec je med bankovci opazil tudi ponarejenih 20 dolarjev. Ukrajinec je pojasnil, da je med potjo skozi Madžarsko v eni od menjalnic menjal denar za dolarje.

Kranj - V Gorenjski banki v Kranju so odkrili ponarejen bankovec za 100 ameriških dolarjev s serijsko številko CK 53846233A, ki je bil unovčen v Kranjski Gori.

Tat v hiši

Lesce - V noči s sobote na nedeljo je nekdo skozi kletna vrata vlomil v stanovanjsko hišo v Tržaški ulici. Odnesele so denar, zlat prstan in zapestnico, ročni uri, potni list, manšetne gumbe in prenosni telefon. Škode je za približno 300.000 tolarjev.

Pijana Turka zavrnil na letalo

Brnik - Policisti so včeraj poslali k sodniku za prekrške turška državljan. V nedeljo zvečer sta nameravala pijana na letalo, vendar so ju zavrnil. "Užaljena" sta v mednarodni čakalnici na letališču kršila javni red in mir, zato so ju policisti po večkratnih opozorilih strpali v "marico" in odpeljali na streznitev.

Mazut iztekel v Tržiško Bistrico

Tržič - Zaradi počenega krogličnega ventila na cevi, je v soboto zjutraj, v odtočni jašek na tleh in od tam v Tržiško Bistrico iz tovarne Tokos steklo približno 500 litrov mazuta. Mazut v reki so kranjski in tržiški gasilci zajezili in posrkali, o morebitnih ukrepih proti odgovornim za onesnaženje reke bo odločala inšpektorica za varstvo okolja. H. J.

Uniformirani učitelj na Kosovu

Policist Davorin Bratuš, doma iz Kroke, si je v mirovni misiji OVSE leto in pol s poučevanjem služil kruh na Kosovu.

Kropa - Pred kratkim se je vrnil s Kosova, kjer je sprva delal kot inštruktor v kosovski policijski šoli, kasneje je vodil sekcijo za posebna usposabljanja. "Živel sem v najeti hiši. V poldrugem letu sem spoznal kar precej študentov. Kasneje, ko sem potoval po Kosovu, sem jih srečeval in so me vabili k sebi domov na obiske."

Kot Slovenec ni imel posebnih privilegijev. Prednost se je pokazala predvsem pri jeziku: "Vsi smo se pogovarjali v bivšem, recimo jugoslovanskem jeziku. Na Kosovu je, poleg albanščine in srbsčine, uradni jezik angleščina. Tudi predavanja so potekala v angleščini s simultanim prevajanjem za študente. To je botrovalo pomanjkanju dinamike predavanj, ki jih je bilo težko popestriti z anekdotami. Z učiteljskega vidika je bila to izguba časa," ugotavlja Davorin Bratuš.

Šola je bila v primerjavi s preostalim mestom prava oaza miru, čistoče in reda. "Ko sem prvič prišel na Kosovo, so smeti ležale na vseh straneh. Po ulicah so se klatili potepuški psi, veliko je bilo pivoženih." Komunalna si je sedaj že opomogla.

"Slovenec imajo na Kosovu nasploh vsi radi. Albanci, Srbi in tudi druge narodnosti, recimo Turki, Romi ... Tam sem tudi prvič slišal za Gorane. Pravijo, da je to nova narodnost. So mešanica Makedoncev, Albancev, Muslimanov. Živijo v hribih nad Pri-

zrenem in govorijo povsem svoj jezik, ki ga nihče, razen njih, ne razume. Vsi ti ljudje Slovence dojemajo pozitivno, razen ob nekaj konfliktnih, ki so se zgodili."

Davorin Bratuš je seveda opravljal nevarno službo, še posebej, ker kot pripadnik izobraževalne enote ni nosil orožja: "Ko so na brniškem letališču aretirali Agima Cekuja, smo se slovenski policisti dogovorili, da zaradi varnosti slečemo uniforme." Med zadnjimi nemiri je ravno dopustoval doma. "Ko sem se vrnil, sem videl središče Vučitna, kjer so požgali 52 hiš. Zagnusilo se mi je, ker je bila prva zažgana hiša mesarjeva. Bil je premožen, med vojno na Kosovu pa je vsak dan ubil kravo, ki jo je sam kupil, in meso razdelil med ljudi, ne glede na narodnost." Požgana gleda je mejila na žolo, v kateri je delal in je bila blizu njegovega prebivališča, zato so mu začasno odsvetovali povratek na Kosovo.

S pripadniki svoje enote je stal močne prijateljske vezi, ki jih goji prek telefona in elek-

Davorin Bratuš

tronske pošte. "Sedaj imam znance praktično po vsem svetu." Kljub obsežnemu seminarju o zgodovini Jugoslavije med pripravami na misijo nekateri tujci niso vedeli, kje na zemljevidu je Slovenija. "Angleški ko-

lega me je nekoč spraševal za razdaljo od Prage do Varšave, saj je mislil, da sem Slovak. Američani so po drugi strani dobro poznali zgodovino, vendar s svojega zornega kota."

Gašper Kokot

S poti zdrsnil v smrt

Kriški podi - 31-letni T. J. iz Smlednika je v soboto, 7. avgusta, zdrsnil s poti med sedlom Dovška vratca proti Bovškemu Gamsovcu, padel več kot trideset metrov po skalah in se ubil. Drugi iz skupine, v kateri je hodil prvi, mu niso mogli več pomagati, prav tako ne dežurni reševalci z Brnika. H. J.

Poletje beži, poskrbite za zanesljivo delovanje peči!

PETROL

Vročim dnevom navkljub ne pozabite, da je sedaj pravi čas, da se pripravite na zimske dni. Za vse informacije o nakupu karkoličnega olja ter ugodni ponudbi za servisiranje peči pokličite na 080 22 66.

KURILNO OLJE IN PLIN EVROPSKE KAKOVOSTI 080 22 66

Gibanje zdravilo za sladkorno

Prihodnje leto novi pravilnik o upravičenosti do inzulinske črpalka. Pomanjkanje diabetologov.

Ljubljana - Sladkorno bolezen ima že dve desetletji. Pojavila se je po drugem porodu. Tip 1. Krvni sladkor si uravnava z inzulinom. Specialistka transfuzijske medicine in podpredsednica Zveze društev diabetikov Slovenije SLODA Vlasta Gjura Kaloper, dr. med., prizna, da pogosto ni upoštevala nasvetov o zmernosti, ki veljajo pri sladkorni bolezni. In ima smolo, da je na lastni koži občutila tudi vse zaplete te zahrbtno bolezni.

V Sloveniji je okrog 100 tisoč sladkornih bolnikov, polovico manj jih za bolezen še ne ve. Točnih podatkov ni, saj Slovenija še vedno nima registra sladkornih bolnikov. Pri sladkorni bolezni tipa 1 je zelo močan genetski dejavnik, sladkorno bolezen tipa 2 pa lahko pridobimo tudi s slabimi življenjskimi navadami. Mednje spadajo nepravilni način prehranjevanja, debelost, pomanjkanje gibanja in stresno življenje. "Debelost je

eden od glavnih dejavnikov tveganja za sladkorno bolezen in pri mejni vrednosti krvnega sladkorja med 5,9 in 7, (normalni krvni sladkor je od 3,5 do 5,9) se povišan krvni sladkor pogosto uredi že s tem, če šujšamo. Normalna telesna teža in redno gibanje sta za sladkorne bolnike zelo pomembna," je pojasnila Gjura Kaloperjeva. Priporočljivi so vsi športi, še posebej tek, plavanje, hoja v hribe in kolesarjenje, bolnik naj se o iz-

Vlasta Gjura Kaloper, dr. med., z novo knjigo Sladkorna bolezen, gibanje in šport.

biri pogovori z diabetologom ali izbranim zdravnikom, zelo pomembno pa je, da je športna aktivnost redna. Pred dnevi je izšla tudi knjiga z naslovom Sladkorna bolezen, gibanje in šport, ki sta jo izdala Zveza društev diabetikov Slovenije in Fakulteta za šport, pri pisanju je sodelovalo več avtorjev, uredil pa jo je prof. dr. Damir Karp ljuk. V njej so koristni nasveti o pomenu gibanja, ki je poleg zdravljenj najpomembnejša terapija zdravljenja, o izbiri športov in pravilne prehrane in o vplivu telesne dejavnosti na krvni sladkor in psihično počutje. Knjigo lahko kupite v prostorih Zveze društev diabetikov Slovenije, na Einspielerjevi ulici 3, v Ljubljani ali naročite po telefonu (01) 236 27 26. Med najpogostejšimi zapletmi pri sladkorni

bolezni so diabetične noge, amputacije, okvare vida in ledvic ter infarkti. Sladkorni bolniki v Sloveniji težko čakajo novi pravilnik o upravičenosti do inzulinske črpalka, ki naj bi ga dobili prihodnje leto, kajti do črpalk so sedaj upravičeni le otroci do 15. leta starosti. "Ta pravica bi morala veljati še za koga, na primer za nosečnice in ženske, ki se pripravljajo na nosečnost. Črpalka je zelo draga, saj stane od 500 do 700 tisoč tolarjev, za porabljeni material pa mora bolnik mesečno odšteti okrog 50 tisočakov." V Sloveniji manjka diabetologov, ki imajo tudi zato za bolnike premalo časa, čedalje slabše pa je po besedah Gjura Kaloperjeve zadnja leta obiskana šola diabetesa za zdravnike.

Renata Škrjanc,
foto: Gorazd Kavčič

Damjana Šmid

DRUŽINSKI NASVETI

Prosti čas naše družine (2)

"Po mojem so botanični vrtovi najbolj dolgočasni kraji na svetu, toda odrasli se po njih sprehajajo z izrazom blaženosti na obrazu." (Jadran Krt)

Najbrž ste že opazili, da bi odrasli svoj prosti čas preživljali povsem drugače kot otroci in mladostniki. Razlika je največkrat v presežku energije in v različnih potrebah. Če mi hrepenimo po miru imajo otroci radi glasno družbo. Ko mi uživamo v klasični glasbi, ki nam boža ušesa, otroci uživajo v glasbi, ki para ušesa in živce. Ko bi mi ležali na plaži, bi otroci odkrivali širna morja. In tako naprej ... Prostege časa ni nikoli toliko, da bi ga lahko razmetavali. Zato je izkoriščanje prostega časa prava umetnost. Prej kot se bomo te umetnosti naučili, prej bomo znali v času tudi uživati. Če začnemo z manjšimi stvarmi, je lažje in tako nam je občutek prostega časa podarjen vsak dan, ne samo v posvečenih dopustniških dneh. Prav tako, kot naj bi si znali organizirati delo, velja to za prosti čas. Žal mnogo staršev pravi, da prostega časa nimajo. Verjamem jim in ko se z njimi pogovarjam, tudi ugotovimo, zakaj je temu tako. Če bi samo četrtno gospodinjstkih in ostalih del opravili otroci in če bi si upali in znali poenostaviti naše življenje, potem sem prepričana, da bi vsak imel vsaj urico prostega časa. Bogastvo našega življenja se ne razlikuje po številkah na bančnem računu, ampak po tem, s kom in kako preživljamo svoje življenje. Zato je potrebno otrokom pokazati in jih naučiti umetnosti preživljanja prostega časa. Kar ozrite se okrog sebe in videli boste popolne podobnosti med prostim časom otrok in staršev. Tam, kjer pomeni prosti čas ležanje pred televizorjem, pomeni to tako za otroke in starše. Tam, kjer je preživljanje bolj aktivno, velja to največkrat za vsoto družino. Pri iskanju idej, kje bomo in kaj bomo počeli, bodimo izvirni in prislusnimo svoji družini. V pomoč imate veliko priročnikov za izlete in za potepanja, ki jih lahko združite z ostalimi dogodivščinami. Če na teh poteh poiščete skupno točko tako za starše kot otroke, potem si boste želeli še in še takšnih dogodivščin. Pri tem ne mislite, da potrebujete veliko denarja. Najboljše stvari so preproste in otroci veliko rajši spijo v šotoru kot pa v hotelu. Poznam družino, ki se je z dvema otrokoma odpravila na potep s kolesi. Prekolesarili so nekaj otokov, ki imajo v imenu samo tri črke (Krk, Rab, Pag). Tako starši kot otroci so bili navdušeni in vsi v en glas so zatrčili, da so v tistih skupnih dneh spet postali prava družina in se nahnili z medsebojno povezanostjo kar za nekaj časa. Tudi za tiste hude dni, ko tega manjka in se zdi, da živimo vsak zase. Takšne ljudi je užitek poznati. Ker imajo vsi takšni skupno lastnost. Imajo pogum, da si upajo stopiti dol iz tega hitrega vlaka.

Konopljo uživa 163 milijonov ljudi

Ljubljana - Po podatkih Evropskega centra za spremljanje drog in zasvojenosti z drogami (EMCDDA) za leto 2002 je vsaj eden od petih odraslih Evropejcev že poskusil konopljo, več evropskih držav pa poroča, da jo uživa okoli 20 odstotkov prebivalcev. Konoplja tako ostaja najbolj pogosto uporabljena prepovedana droga v Evropski uniji. Po podatkih Urada za droge in kriminal pri Združenih narodih jo je leta 2001 uživalo kar 163 milijonov ljudi v svetu. Konoplja je tudi najpogostejša droga, zaradi katere uporabniki iščejo pomoč; v več evropskih državah je na drugem mestu, takoj za heroinom. Po podatkih evropske raziskave o alkoholu in preostalih drogah med šolarji, ki so jo leta 1995 opravili med 15 in 16-letniki, je bila konoplja najpogostejša navedena kot prva prepovedana droga, ki jo je poskusilo 14 odstotkov vprašanih, pred petimi leti jo je po podatkih iste raziskave kadila kar četrtina anketiranih. Vodja informacijske enote za prepovedane droge Mercedes Lovrečič je poudarila, da konoplja vsebuje na stotine kemičnih snovi, nekatere od njih zelo škodujejo zdravju. Vplivajo na kratkotrajni spomin, pozornost in zaznavanje, povečujejo tveganje za bolezen dihal, srčno-žilna obolenja in raka ter sprožajo psihoze.

Renata Škrjanc

Všeč mi je, ko se spušča gor in dol

Angelika Markič iz Trziča je letos pred poletjem s pomočjo dobrotnikov dobila električni invalidski voziček, s katerim bo samostojnejša kot doslej.

Angelika s starši, psom in novim vozičkom.

Tržič - Angelika je stara devet let in gre septembra v četrti razred osnovne šole. Čeprav ima hudo obliko cerebralne paralize, hodi v redno šolo, kjer je odličnjakinja. V šoli ima spremljevalko, pri šolskem in domačem delu si pomaga z računalnikom. Njeni starši so se lani obrnili na Humanitarni zavod Vid, naj pomaga pri nakupu električnega invalidskega vozička za Angeliko. Z njim bi šla lahko sama v šolo in se lažje družila z vrstniki, sta povedala starša, ki bi sama težko zmožla strošek novega vozička, vrednega 2,3 milijona tolarjev. Pred dvema letoma so se preselili v svoje stanovanje, Angelikina mama pa je zaradi stalne nege, ki jo potrebuje hčerka, pustila službo in je v družini zaposlen le oče. Nekaj več kot polovico de-

narja za voziček je prispevala zdravstvena zavarovalnica, zavod Vid pa je hitro našel donatorja za preostali milijon tolarjev, kranjsko podjetje Iskratele. Angeliki je novi voziček na široko odprla vrata med zdrave vrstnike. Svojim dobrotnikom se je zahvalila v pristranskem pismu. Takole piše: "Zahvaljujem se vam, da ste mi dali denar za električni voziček. Zelo mi je všeč. Lahko grem sama, kamor hočem. Ko sem z njim prišla v šolo, so me sošolci zasliševali kot novinarji. Moj pes se ga je zelo ustrašil. Sošolcem je bila najbolj všeč hupa. Všeč mi je njegova barva. Ko sem se prvič vozila, sem opraskala vsa vrata. Všeč mi je, ko se spušča gor in dol."

Zavod Vid pa bo v kratkem pomagal še dvema mladima Gorenjecema, Dejanu iz okolice Medvod, ki potrebuje nov invalidski voziček, in Klemenu s Hrušice, ki za lažje šolsko delo potrebuje posebej prilagojen prenosni računalnik.

Danica Zavrli Žlebir

Pomagajmo Balohovim

Kranj - Območno združenje Rdečega križa Kranj še naprej zbira prispevke za pomoč družini Baloh, da bo lažje poplačala dolg za stroške stanovanja. Prve so Balohovim pomagale krajevne organizacije RK na kranjskem območju in nekatera območna združenja iz drugih slovenskih krajev. Tako so sedaj prispevali še: območno združenje RK Domžale (15.000) in krajevne organizacije RK Žabnica, Voklo, Olševek - Hotemaze, Zlato polje in Vodvodni stolp (po 10.000 tolarjev), prvemu posamez-

Voščilnice prepoznavni izdelki invalidov

Malce skrit pred mestnim vrvežem v starem delu Kranja več let deluje center Sonček, v katerem invalidom, trajno nesposobnim za pridobitno delo, omogočajo varstvo, vodenje in zaposlitev pod posebnimi pogoji.

Kranj - V Sloveniji deluje ducat centrov Sonček, ki jih je osnovala Zveza društev za cerebralno paralizo Slovenije, kranjski je na Gorenjskem edini. Deset odraslih invalidov ima v njem delo pod posebnimi pogoji. Še osem pa jih v center prihaja zato, da imajo družbo in počnejo nekaj koristnega. Ti so vključeni v program aktivnega preživljanja prostega časa, pravi vodja varstveno delovnega centra Sonček v Kranju Jana Pintar. Za zaposlene pod posebnimi pogoji je vsakdanji obisk Sončeka služba, za svoje delo dobijo nagrado, dogovorjeni so za določen delovni ritem, kamor sodi tudi čas za malico, odhajajo tudi na redni dopust. Pomembno je, da imajo tudi ljudje z invalidnostmi, ki sicer niso zmožni pridobitnega dela, določene delovne navade, da so koristni, da imajo možnost neodvisnega in samostojnega življe-

nja in vključenosti v socialno okolje. Osnovni program vseh Sončkovih centrov je izdelovanje voščilnic. Jana Pintar pravi, da v centrih gospodarijo po osnovnem načrtu, ki terja, da izdelajo in prodajo toliko voščilnic, da lahko z izkupičkom pokrijejo nagrade do konca leta. Letočni plan predvideva sedem tisoč voščilnic. Izdelki so načrtovani tako, da se delajo v več operacijah, v njih pa sodelujejo vsi invalidi. Poleg voščilnic ima vsak center še en program, po katerem je prepoznaven. Kranjski letos izdeluje volnene lutke. Ti pristrčni izdelki so zbudili veliko pozornost na junjskem sejmu na Bledu, kjer so dobili priložnost ne le za trgovanje, temveč predvsem za predstavitev javnosti. Ljudje še vedno premalo vemo, kakšno je življenje invalidov, ki jih je prizadela cerebralna paraliza in kako se ob pomoči invalidskih

Pod (bolj ali manj) spretnimi rokami nastajajo lične voščilnice in drugi izdelki.

organizacij trudijo za enake možnosti. Zveza Sonček, ki v Sloveniji združuje štiri tisoč ljudi s cerebralno paralizo in drugimi invalidnostmi ter njihovih svojcev, strokovnjakov in prostovoljcev, je pridobila status organizacije, ki deluje v javnem interesu in s tem dobila od države koncesijo za izvajanje programov, kot je tudi zaposlitev pod posebnimi pogoji. Invalidi (v delavnici delajo pretežno stari do 30 let) svojo službo jemljejo zelo resno in delajo po svojih najboljših močeh. Trenutno jih je na delu nekaj manj, ker gredo tudi oni na letni dopust, septembra pa nadaljujejo s polno paro. Takrat začnejo tudi aktivno prodajati svoje izdelke, ki jih ponujajo zlasti gorenjskim

podjetjem. Ko za novo leto dobimo lično voščilnico z motivom na poslikani svili, je to zagotovo Sončekov izdelek. Voščilnice so skupen izdelek, ki gre od enega do drugega kot na tekočem traku, enako volnene punčke, nastajajo pa tudi ekskluzivni primerki. Tako Jaka, ki prihaja v center na aktivno preživljanje prostega časa, sam izdeluje panjske končnice. Izdelava mask v pustnem času, okraskov za veliko noč in podobnih priložnostih pa je še kamenček več v mozaik ustvarjalnosti v tej majhni skupnosti, ki jo poleg uporabnikov (kot imenujejo invalide) sestavljajo še trije zaposleni in trojica "javnih delavcev".

Danica Zavrli Žlebir,
foto: Tina Dokl

Po nevesto s helikopterjem

Ženin Aljoša Zorko je nevesto odpeljal s helikopterjem. Poročno presenečenje je uspelo.

Škofja Loka - Štiriindvajsetletna nevesta Katja Prevodnik je že nestrpno čakala svojega izvoljenca, kdaj se bo pripeljal z okrašenim avtomobilom in še sanjalo se ji ni, kakšno presenečenje se ji obeta. Zali nevesti v belem. Vendar se dve leti starejši ženin Aljoša Zorko ni pripeljal, ampak je po svojo izvoljenko prišel v velikem slogu. Pravzaprav je priletel s helikopterjem. In zadel žebličko na glavico, poročno presenečenje je odlično uspelo. In uspelo mu je obdržati skrivnost do pravega trenutka.

Katja in Aljoša sta iz Gabrka poletela na Škofjeloški grad, kjer sta si ob 14. uri obljubila večno zvestobo, dve uri pozneje je bila v Brodeh še cerkvena poroka in da bo slednja bolj držala, sta poskrbeli priči Ana in Andrej Andolšek. Ženin Aljoša je želel svojo življenjsko so-

potnico presenetiti s posebnim darilom in ker je prijatelj Andrej, od sobote tudi poročna priča, pilot helikopterja, odločitev za presenečenje ni bila težka. Vendar se Katja in Aljoša s helikopterjem nista peljala le pred maticarja, ampak sta si privoščila tudi panoramski let na Škofjo

Loko. Več kot šestdeset svatov pa se je še tja v zgodnje nedeljsko jutro zabavalo v gostišču Zaplata pri Preddvoru. Aljoša, prijeten sogovornik, po poklicu elektronik, je svetlolaso diplo-

mirano vzgojiteljico predšolskih otrok spoznal pred tremi leti v Kopru. Ljubezen je bila v zraku in bilo jo je dovolj, da se je Celjan najprej preselil v Ljubljano, potem pa še bližje v Gabrki pri

Škofji Loki, kjer sta si zakonca Zorko uredila svoje stanovanje in kjer bosta živela po poroki. Aljoša je zaposlen v podjetju Termo, Katja pa bo jeseni začela poučevati v Osnovni šoli Poljane. In kako se Celjan, vjen mesta, počuti na Gorenjskem? "Ne boste verjeli, ampak naveličan sem bil mesta in prav nič hudo mi ni na vasi, v majhnem kraju, kjer človek še lahko najde mir. Sem se pa že navzel nekaterih gorenjskih navad in zato sem na vhodna vrata namestil dve kukali: skozi eno pogledam, kdo je prišel, skozi drugo pa, kaj je prinesel," je v šali in smeju dejal ženin Aljoša. Mladoporočenca Zorko bosta z večanjem družine še malo počakala, prav nič pa nista čakala s poročnim potovanjem in medenim tednom. Včeraj sta namreč z ladjo odplula na otok Brač, kjer bosta zagotovo našla tudi svoje sonce.

Presenečena nevesta Katja in ženin Aljoša, ki po uspelem presenečenju ni skrival zadovoljstva.

Renata Škrjanc, foto: Gorazd Kavčič

Nekoč so bili glasbeniki

Portret dirigenta, glasbenega pedagoga in ustvarjalca Zdenka Motla.

Kranjska godba, 1. maja 1958.

Kranj - Zdenko Motl je bil rojen leta 1916 v Ružomberku na Češkoslovaškem. Leta 1926 je prišel v Prebold, kjer se je nekaj časa učil violino pri Josipu Segulli. Po končani vojaški godbeni šoli v Pragi je bil štiri leta poklicni godbenik v Košicah. Ko je mračnega leta 1939 Hitler "stromoglavil" na Češkoslovaško, je po sreči prispel v Jugoslavijo in kmalu začel sodelovati v Kranjskem pihalnem orkestru. Redno je služboval v konfekciji Triglav. Takoj po vojni je bil izbran za kapelnika kranjske godbe, leta 1968 pa je njegovo igranje postalo resnično poklicno delo. Do tega leta je opravljal svoje delo kar brez plačila in zgolj iz lastnih vzgibov ter iz velike ljubezni do glasbe. Član kranjske godbe je bil že pred vojno, po vojni pa je z nekajletnimi prekinitvami v intervalih vodil pihalni orkester. Skupaj je našel v Kranjskem pihalnem orkestru kar šestindvajset let aktivnega delovanja.

Češka "pleh" glasba, ki ima sicer precej bogatejšo zgodovinsko tradicijo od slovenske, je lahko samo pripomogla k muzikalčnosti igranja v Kranju in k discipliniranosti in popularizaciji te glasbene zvrsti. Številne vaje, ki so se jih že od ustanovitve in vse do danes udeleževali ljudje različnih profilov in pogledov, so botrovale k vzponu "slovenske verige pihalnih orkestrorov". Zdenko Motl je za svoja dela na kulturnem področju prejel veliko nagrad, med njimi je bila najbolj pomembna Prešernova nagrada. Univerzalno znane iz glasbenega področja je dokazoval z igranjem na inštrumente, predvsem pa z dirigiranjem, za katerega je nujno dobro poznavanje lastnosti posameznih inštrumentov. Glasba je zapolnjevala velik del njegovega življenja; kot profesionalni poznavalec se je v njej dobro znašel, saj je znal igrati več inštrumentov. Obvladal je klarinet, saksofon, violo in druge. Med zelo pogostimi vajami je pomagal godbenikom s svojimi predlogi in prenašal svoje znanje na učence.

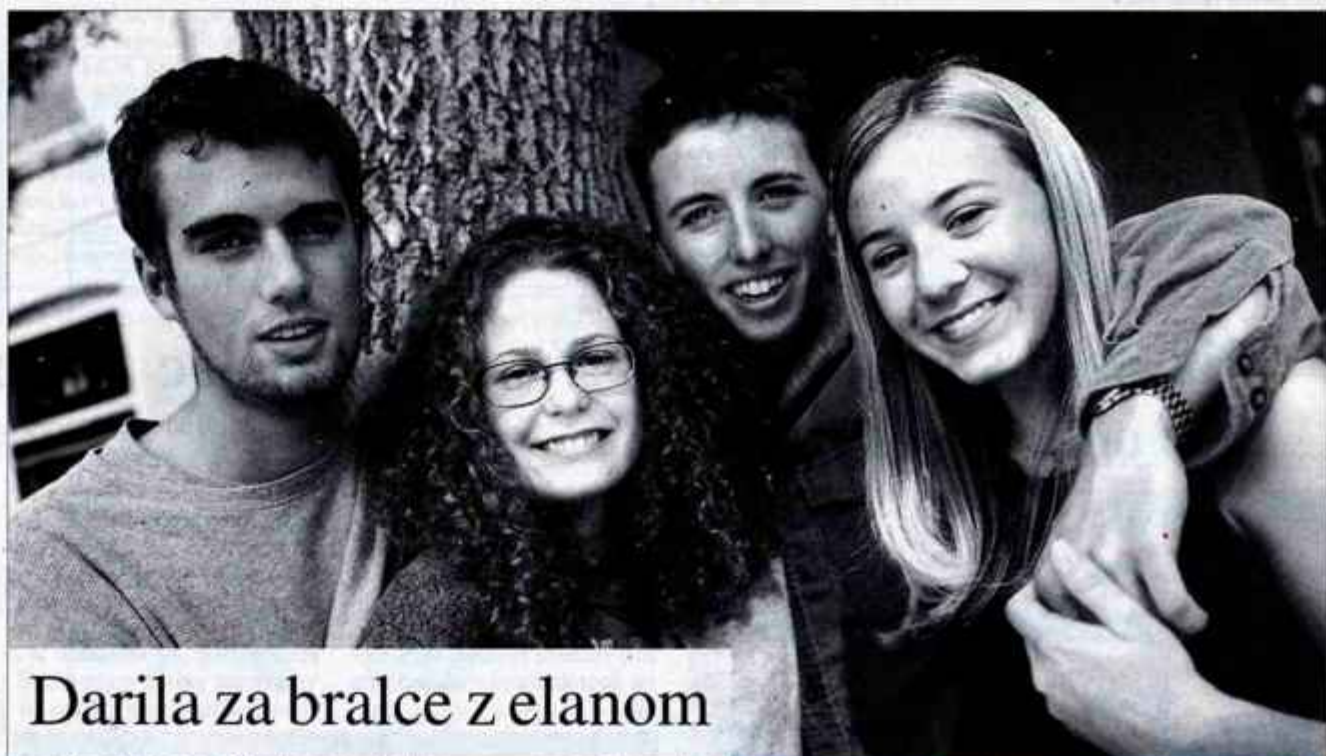
Kranjski pihalni orkester ima danes za sabo dolgoletno tradicijo igranja. Nastopa že 106 let brez prekinitve in še vedno sodi med najboljše v Sloveniji. Na Brdu pri Kranju bil prirejen koncert za Tita, kar seveda dokazuje priljubljenost in kakovost kranjskega orkestra za tisti čas. Skoraj nemogoče je zajeti zgodovino tega orkestra in rekonstruirati, kje vse je igral v teh dolgih letih svojega obstoja, čeprav bi vpogled v arhiv razkril vse podrobnosti o njegovi pestri dejavnosti. Vsako leto je imel orkester okrog sto nastopov. Redno so igrali budnico za prvega maja in ta tradicija se je ohranila še danes. Od svoje ustanovitve so zamenjali kar nekaj dirigentov. Značilno za ta orkester je, da so ga v večini sestavljali godbeniki, ki niso imeli glasbene šole, tako da je bila pedagoška dejavnost in usposabljanje

Zdenko Motl

glasbenikov tudi na ramenih dirigenta. Seveda se je do danes marsikaj spremenilo. Dejavnost kranjskih godbenikov je bila in še vedno je zelo široka: sodelovali so na republiških in občinskih tekmovanjih, na prireditvah, proslavah, državnih praznikih. Repertoar Kranjskega pihalnega orkestra je bil že na začetku zelo širok; v svoji zgodovini je odigral številne skladbe domačih in tujih avtorjev.

Robert Simonšič

Darila za bralce z elanom

Gorenjski glas je ogledalo, v katerem se zrcali Gorenjska, z njo Slovenija in svet. Je časopis z največ novicami z Gorenjske. Za vse, ki imamo našo prelepo, razgibano in bujno Gorenjsko radi.

Naročilnica na časopis Gorenjski glas

Vabljeni k naročilu na časopis Gorenjski glas v sodelovanju z Elanom*

ime in priimek

ulica, hišna številka

pošta, številka in kraj

glavna številka

ipof M Z

rojni datum

Strnjam se, da mi Gorenjski glas lahko pošlje obvestila, vabila, ankete ipd. DA NE

lebrala sem darilo: 1 2 3

Darilo bom prevzel/a: v trgovini Elan v Begunjah v trgovini Elan v Kranju

Naročilnico pošljite na naslov Gorenjski glas, d.o.o., Kranj, Zlatkova 1, 4000 Kranj ali prinesite na sedež podjetja, na Zlatkovo 1, v Kranju.

* Darilo iz Elana prejme novi naročnik, ki v času do 31. avgusta 2004 sklene naročniško razmerje z Gorenjskim glasom za najmanj eno leto. Odpoved naročila je možna pred iztekom enoletnega obdobja, sicer se avtomatsko podaljša in velja do odpovedi za naslednje obračunsko obdobje.

Novim naročnikom na časopis Gorenjski glas to poletje podarjamo darilo iz Elana*: šotor, športno torbo ali trenirko. Za ljudi z elanom, ki radi berejo in želijo biti dobro obveščeni.

Priloge: 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

1 Sportna trenirka Elan - v več barvah

2 Sportna torba Elan - različni modeli

3 Šotor Marmat Atoč 3 - šotor za tri osebe s predprostorom

GORENJSKI GLAS
elan
športne trgovine

PERNE

TRGOVINE d.o.o.

Lom pod Storžičem 53, 4290 Trzin, tel.: 04/592 52 80, fax: 594 51 61

ELEKTRO DOM Predilniška 16, 4290 Trzin, 04/596 42 70
GORENJE DOM Usnjarska 9, 1241 Kamnik, 01/831 72 03
TV ELEKTRO DOM Šuceva 23, 4000 Kranj, 04/204 25 97

Električna vgradna kuhalna plošča PFK615 V01E

Vgradna pečica HBN210250 E

Gorenje TV sprejemnik TV 72 FSCV E10

Vgradni hladilnik in zamrzovalnik RFI 4274 W

V petek smo objavili napačno nagradno križanko, za kar se opravičujemo. Zato danes objavljamo pravo. Želimo vam uspešno reševanje.

Za izžrebance smo pripravili nagrade

1. nagrada: peč Quartz 1200 W
2. nagrada: avtozvočnik Megavox MGX - 1652
3. nagrada: zgoščenko

Tri nagrade podarja Gorenjski glas.

Rešitve križanke (nagradno geslo, sestavljeno iz črk z oštevilčenih polj, vpisano na kupon iz križanke in SVOJO DAVČNO ŠTEVILKO) pošljite na dopisnicah do srede, 18. avgusta 2004, na Gorenjski glas, Zoisova 1, 4001 Kranj, p. p. 124. Dopisnice lahko oddate tudi v nabiralnik Gorenjskega glasa pred poslovno stavbo na Zoisovi 1.

Stenska klimatska naprava

REŠITVE NAGRADNE KRIŽANKE AVTOHIŠE VRTAČ, d.o.o., Kranj

1. nagrado: vikend uporaba vozila iz programa VW GOLF V ali ŠKODA FABIA prejme MONIKA ŠTAUT, Podbrezje 259, Naklo
 2. nagrado: enodnevna uporaba vozila iz programa VW GOLF V ali ŠKODA FABIA prejme IRENA ZUPAN, Podbrezje 126, Naklo

3. nagrado: paket obvezne opreme prejme MINJA ŽNIDAR, Planina 22, Kranj

Tolažilne nagrade, ki jih podarja Gorenjski glas, bodo prejeli MILICA POBEŽIN, Loka 106, Trzin; JOŽE NASTRAN, Pod Plevno 54, Škofja Loka in MAJDA PIPAN, Zadruga 9, Kranj.

GORENJSKI GLAS	TOVORNIJAK	DRŽAVA NA SEVERU ZDA	SREDSTVO ZA PREKINITEV NO-SEČNOSTI	AFROŠKI GRM DRAŽLJIVO NASLADILO	BIVŠI KOŠARKAR PETROVIČ	DRAGO BLEB	ENCA	ŠPORTNI REKVIZIT ZA ROLAJE	GORENJSKI GLAS	PREBIVALKA JAPONSKO	IME PEVKE DEZMAN	TOYOTIN DŽP	EGIPČANSKI SVETI PTC	KAR SE NACEDI	HRIBOVJE V INDI	
DVOJNIK IGRALCA V NEVARNIH PRIZORIH			17			24			SPOMLADI SEJANO ŽITO			11				
AMERIŠKI IGRALEC (A. P.)									REKA V SIBIRJI							
SREDO-ZEMSKA OTKOŠKA DRŽAVA				27				UŠTNA MORSKA SKOLJKA NAKUP								
IGRALKA MIRANDA	7				ŠVEDSKI SMUČARSKI CENTER					25				ELDA VLER	19	
KVAR DEFEKT					KRAJ PRI KRANJU SL. FOLK-LORIST (TINE)						14		ENOTA ZA MERJENJE JAKOSTI EL TOKA		4	
GLAVNO MESTO KENJE						16			MOZOLJAVOST OČESNA ŠARENICA							
SESTAVIL. F. KALAN		NAJJI SVET MED HRIBI	TAKSA ZA HRANJENJE BLAGA ODOLEK TERCIARJA	30										POLOPICA Z MADA-GASKARJA DREVO IN NJEGOVO SAG		
SPODNI DEL POSODE					OBVESTILO, AVZO			22						RMSKA BOGINJA PLOONOSTI	26	
4. IN 2. VOKAL					NARAVNA PROZORNA TEKOČINA	AMERIŠKI VEŠOLJSKI CENTER DRŽAVNA BLAGAJNA								PREK. MURSKO PEČIVO GLAS GOLTNIK		
JAGER			29						SKUPINA TREN ENOT, TROJCA						2	
IGRALEC SAMOBOR		10							GRABENI STROJ OSKRBNIK OTROKA ZA PLAČLO						KAREL OŠTR NASLOH	
IME PEVKE UKRADEN									KAR JE V RELACIJI S ČIM HRVAŠKI OTOK					DRŽAVA V JUŽNI AMERIKI	PRIZORIŠČE F-1 V BELGIJI	
STANJE BREZ REDA															IZDOR	
ALKANA, ARAVALL, GUTURAL, NEDGEN, SPORADI	KRITERIJ, MERILO	KUZEK	STARA MAMA	JEZERO V TURČIJI	ODREZAN KOS KRUKA			23		DRŽAVA V ZDA					21	
GRŠKO OTKOŠJE V EGEJSKEM MORJU		15														9
JELEN, KI MA NA VSAKEM ROGU ŠTIRI ODRASTKE						3										
AMERIŠKA IGRALKA (CAMERON)																
SEKOP COP																
LESKON SAD																
OSMI INTERVAL																
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10						
	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20						
	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30						

Peč infra

JAKA POKORA

VREMENSKA NAPOVED ZA GORENJSKO

AGENCIJA RS ZA OKOLJE, Urad za meteorologijo

TOREK	SREDA	ČETRTEK
od 14 °C do 27 °C	od 14 °C do 27 °C	od 15 °C do 26 °C

Danes bo povečini sončno. Zjutraj bo lahko ponekod po nižinah kratkotrajna megla. Jutri in v četrtek bo zjutraj delno jasno, popoldne pa spremenljivo oblačno s krajevnimi padavinami, deloma plohami in nevihtami. Jutranje temperature bodo od 11 do 15, najvišje dnevne od 24 do 28 stopinj C.

Ko poštarji ne zvonijo niti enkrat

Hriboviti predeli Gorenjske so se v zadnjih dveh desetletjih močno razvili. Vasi živijo in se razvijajo, mladi ostajajo, kljub temu pa so prikrajšani za marsikaj.

Kranj, Žirovski vrh - Na škofjeloškem območju v zadnjem času mnogi želijo imeti tudi redno pošto dostavo na dom. "Vsak ima pravico do dostave pošte na dom ali obratno, vsi bi lahko imeli izpostavljen poštni predalčnik, tudi v mestih. Seveda ni tako," pravi Ivan Filipič iz Žirovskega vrha Sv. Antona. Vsi, ki prejema pošto v izpostavljeni predalčnik, se težje odločajo za naročilo časopisov, na dom ne prejema priporočenih pošilk, upokojenci in kmetje gredo redko v dolino. Filipič se že dalj časa prizadeva za vzpostavitev nove trase v Žirovskem vrhu, ki bi poštarju vzela dobri dve uri. Klical je tudi na

Agencijo za telekomunikacije, radiodifuzijo in pošto (ATRP), kjer so mu povedali o pritiskih na spremembo zakona, kjer naj bi zapisali, "da raznos pošte oddaljenim naslovnikom ni nikogaršnja obveza". "Podobnih pritiskov s strani odjemalcev pa žal ni," je razložil Ivan Filipič. V teh krajih so namreč pred letom dni asfaltirali cesto in označili domačije in večjih problemov z dostavo ne vidijo.

V imenu Pošte Slovenija, poslovne enote Kranj, je direktor mag. Miran Čehovin povedal, da na Gorenjskem zagotavljajo redne poštne storitve 65 tisoč gospodinjstvom. "Preko izpostavljenih predalčnikov oskrbujemo

Predalčniki so ponavadi daleč od naslovnikov, poštarjev "hribovci" v svojih vaseh ne vidijo. Sprašujejo se, ali so drugorazredni državljani.

zgolj 716 gospodinjstev, od tega jih je največ na območju občine Gorenja vas - Poljane (139) in Škofja Loka (129). Nekaj takšnih predalčnikov je tudi v Želznikih, v Žireh in v Cerkljah, v slednji občini gre predvsem za vikende," nam je razložil Čehovin. O tem, zakaj poštarji ne raznašajo pošte tudi v hribovite predel, kjer so urejene ceste in normalen dostop tudi pozimi, je direktor povedal: "Pošta ima koncesijo za opravljanje univerzalne poštne storitve, to je prenos pismenskih pošilk do določene mase. Opravlja ga v skladu s pravilnikom pristojne agencije, ki določa, da je vročanje preko izpostavljenih predalčnikov enakovredno klasičnim. Glede na ekonomiko bi lahko dostavljali večini uporabnikom izpostavlje-

nih predalčnikov pošto na dom, a bi morali zaposliti pet do sedem dodatnih pismonoš in kupiti ravno toliko novih avtomobilov." Vsako spremembo pa mora potrditi tudi ATRP.

In kako naj "hribovci" uveljavijo svojo pravico do kakovostnejšega življenja? Direktor mag. Čehovin svetuje, da naj o svoji želji obvestijo ATRP. Hkrati opozarja, da bi morala časopisna podjetja organizirati lastno službo za raznos in ne kriviti poštarjev, da se ljudje ne naročajo na edicije. "Izpostavljeni predalčniki naj ne bodo naperjeni le proti pošti, saj želimo opraviti raznos do doma vsem, a le na ekonomski osnovi, saj niti tolarja ne dobimo iz državnega proračuna."

Boštjan Bogataj

Radovljica je zanimiva

Radovljiško staro mestno jedro je zaprto za promet. Prebivalci Radovljice smo spraševali po mnenju o tej zapori, turistični ponudbi mesta in hrupu, ki se razlega po mestnem jedru ob raznih prireditvah, kot je bilo nedeljsko Srečanje mest na Venerini poti.

Nadja Jere, vodja Turistično-informativnega centra Radovljica: "Zdi se mi dobro, da je mestno jedro zaprto za promet, ker je to kulturna dediščina, ker so stavbe lepe, ker je treba ohranjati zgodovinsko mestno jedro. Mislim, da je Radovljica, po obisku turistov, zanimiva zanje. Vse stavbe v mestnem jedru so zanimive za ogled. Imamo kopalnice in kamp, dobre gostilne, lepo okolico, ribolov, športne aktivnosti ... V Radovljici je tudi veliko prireditev, ki so dobro obiskane. Stanovalci pa se ne pritožujejo zaradi hrupa."

Mateja Bajt: "Mislim, da je zapora za promet v redu, zato da je stari del mesta zaprt za promet, da se lahko kaj dogaja. Sicer je treba iti peš po opravkih, a ni tako daleč, da se človek ne bi mogel sprehoditi. Mislim, da je turistična ponudba mesta dovolj razgibana, sploh zaradi prihajajočega festivala stare in sodobne

glasbe ter mestnih kavarn. Če so prireditve podnevi, hrup ni moteč."

Peter Aleš: "Zapora za promet se mi zdi čisto v redu. V bistvu je v redu, ker ni prometa. Prebivalci mestnega jedra pa imajo probleme. Moji kolegi stanujejo tukaj. Sicer imajo daljince, a pravijo, da se količek prehitro dvigne. Radovljica več ponuja starejšim ljudem. Treba bi bilo zgraditi kakšno diskoteko na obrobju mesta, da hrup ne bi motil."

Jani Pogačnik: "Čisto prav je, da je mesto zaprto za promet. Zato, da se lahko sredi dopoldneva sprehodiš in si ogledaš jedro. Če bi bil promet, bi se samo umikal avtomobilom. Glede turistične ponudbe ... Bolje poznam Kropo, ker tam živim. Mislim pa, da se bo mesto še vživelo, cela Gorenjska se bo."

Eva Gračanin, foto: Gorazd Kavčič

Najlepša je Rožna ulica

Na Bledu so razglasili najlepše urejeno ulico. Komisija zaključuje ocenjevanje urejenosti hiš in hotelov.

Bled - Rožna ulica ima pravo ime. Pod tablico z imenom ulice pa je od minule sobote še napis Najlepše urejena ulica v letu 2004. Tako so se odločili v blejskem Turističnem društvu, ko so Rožno ulico na Dobah razglasili za najlepšo in tamkajšnjim stanovalcem s tem dali posebno priznanje.

Razglasitev najlepše blejske ulice je bil praznik za stanovalce, ki so se dopoldne zbrali na začetku ulice, kjer sta predsednica TD Bled Jana Špec in predsednik komisije za ocenjevanje urejenosti hiš Vladimir Silič simbolično odkrila tablico z napisom najlepše urejena ulica in stanovalec izročila tudi priznanje, ki ga je prevzela Olga Kobilica, lastnica najlepše urejenega vrta in čudovitega cvetja, v katerega je odet njen dom. V TD Bled so se odločili, da letos prvič, poleg tradicionalnih nagrad za najlepše urejene hiše in hotele, izberejo tudi najlepšo ulico, v kateri je največ lepo ure-

jenih hiš. "Tudi to naj bi prispevalo k večji urejenosti kraja in k urejanju domov spodbudilo tudi tiste s slabše urejenimi vrtovi in okolico hiš, saj se kakovost storitve meri po najslabšem členu. Želimo si, da bi bilo vsako leto več urejenih domov, saj bo s tem lepši tudi Bled in vesela sem, da lahko razglasim najlepšo ulico," je dejala Špeceva.

Stanovalci Rožne ulice, v njej je 24 hiš, so pripravili pogostitev in nazdravili laskavemu nazivu. Na Bledu so med lepše urejenimi tudi Finžgarjeva, Jamova, Jelovška, Jarška in Savska ulica. "Komisija še ni končala z ogledom, vesel pa sem,

Predstavniki TD Bled in stanovalci Rožne ulice niso skrivali zadovoljstva ob razglasitvi omenjene ulice za najlepšo blejsko ulico.

da naša akcija spodbuja ljudi k skrbi za urejenost hiš in okolice in da je vsako leto manj takih, ki bi si zaslužili grajo. Odločili pa smo se, da posamezniki, ki so

tri leta zaporedoma dobili priznanje za lepo urejeno hišo, slednjega letos ne bodo prejeli," je pojasnil Silič.

Renata Škrjanc

Gorenjski novorojenčki

Minuli teden je na svet prišlo 37 novih prebivalcev, med njimi 20 deklic in 17 dečkov.

V Kranju se je rodilo 25 novorojenčkov, od tega 14 deklic in 11 dečkov. Najlažji je bil deček, ki je ob rojstvu tehtal 2.540 gramov, najtežjemu dečku pa je tehtnica pokazala 4.130 gramov.

Na Jesenicah je prvič zajokalo 12 novorojenčkov in sicer 6 deklic in 6 dečkov. Najlažji je bil deček, ki je ob rojstvu tehtal 2.880 gramov, najtežja pa je bila deklica s 3.790 grami.

Ena spletna stran, ki združuje 7 časopisov z vseh koncev Slovenije! Obiščite www.izberi.si, oddajte svoj mali oglas, ogledajte si popolnejše oglase, sprehodite se po rumenih straneh in naj vas navdušijo kadrovske oglasi! Brskanje po malih oglaših še nikoli ni bilo tako udobno.

Vseslovenski portal malih oglašev

LOTO

Rezultati žrebanja 32. kroga igre na srečo 8. avgust 2004

Izžrebane številke: 6, 11, 23, 25, 27, 30, 39 in dodatna 3.

Izžrebana LOTKO številka pa je: 370360

V 33. krogu je za sedmice predvidoma 19.000.000 SIT

Za dobiček LOTKO 6.000.000 SIT

Danes izšla Kranjčanka

Brezplačno za občane in občanke Mestne občine Kranj

RADIO KRANJ, d.o.o.
Slovenski trg 1, KRANJ

TELEFON: (04) 2022-825 REDAKCIJA
(04) 2021-186 TRŽENJE
(04) 2022-222 PROGRAM

FAX: (04) 2021-865 REDAKCIJA
(04) 2025-290 TRŽENJE

E-pošta: radiokranj@radio-kranj.si

Spletna stran: <http://www.radio-kranj.si>

NAJBOLJ POSLUŠANA RADIJSKA POSTAJA NA GORENJSKEM